

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20
za Nemčijo ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1:90

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostopna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Velespoštovani gg. državnozborski volivci v Ljubljani!

Kdor želi, da bodo vsi sloji ljubljanskega prebivalstva v državnem zboru resnično in uspešno zastopani, naj pri ožji volitvi v torek dne 20. t. m. odda glasovnico:

dr. Vinko Gregorič
zdravnik v Ljubljani.

Ljubljanski volivni odbor S. L. S.

Današnja številka obsega 16 strani.

Obračun.

Pri nas je glavna bitka že končana; teh par ožjih volitev, ki jih imamo še z našimi nasprotniki, pomeni bolj gromenje v daljavi; glavna vojska je šla že mimo in na bojnem polju leže tepeni in pokopani pod tisoči glasovnicami kakor vselej, tako tudi letos slovenski liberalci. Kakor bi s koso potegnili, so padli kar naenkrat vsi liberalni kandidati. Prapor Vseslovenske Ljudske Stranke pa vihra ponosno in zmagoonosno v daljavi in za njim koraka armada 95 tisoč mož, ki so oddali pri zadnji volitvi svoj glas v volivno posodo za S. L. S.

Pravijo: nazadovali ste, ker so liberalni glasovi narasli. To ni istina; samo na Kranjskem je poskočilo število naših volivcev od 48.226 na 53.139; to je tedaj prirastek 4912 glasov. Na Slovenskem znaša naša večina nad nasprotnimi strankami približno 50 tisoč glasov. Stranke, ki bi v prvem volivnem naskoku toliko poslancev dobila, v Avstriji sploh ni. Če si ogledamo druge velike avstrijske stranke, katere so se s tako pičlimi večinami komaj in komaj izrinile iz bojnega meteža in se morajo še v ožjih volitvah prepričati o svoji slabosti in onemoglosti in si s tujimi bergljami v parlament pomagati, po-

tem se šele zavemo jeklene moči in sile, katera tiči v S. L. S.

Volivni boj, ki je za nami, je bil brez dvoma eden precej hudih, kar jih je bilo v naši domovini. Agitacija liberalcev je bila silna in zahrbtna. Kranjska dežela je bila vsa v plakatih, posipana z agitacijskimi papirji, ki so stresali grom in strelo na naše poslance, na vsak prag so sipali liberalni agitatorji svoje liberalno blago, metali naokrog z milijoni, kanoni, sleparji, nadeli so si vse mogoče larfe na svoje obraze, a kljub temu pomenijo volitve zanje sodnji dan.

Zadnje državnozborske volitve so sijajno pokazale, kaj premore dobro organizirana politična stranka; ob organizirani stranki se odbije vsak naval kakor morski valovi ob skalnatem bregu. Ista prikazen, kakor pri nas, se je pojavila tudi pri nemški krščansko-socialni stranki na deželi. Kjer je organizirana, tam je volitve sijajno prestala, kjer ni organizacije, kakor na Dunaju, je prišla v ožje volitve. Isti pojav je tudi na Češkem in Moravskem. Naša izobraževalna in gospodarska organizacija je izborna, treba nam je, da jo tudi politično spravimo na vrhunec, in potem gledamo lahko z mirnim očesom v bodočnost.

Poleg verskonravnih načel, na katerih sloni Slovenska Ljudska Stranka, nam je služilo v volivni borbi kot izborno sredstvo naše gospodarsko delo. Da

bi videli naše volivce, kako so se jim žarele oči veselja in navdušenja, ko se jim je razlagalo na naših shodih ogromno delo, ki ga je izvršila stranka v deželi ljudstvu v prid. Vsako liberalno laž in kleveto, katero so zanesli liberalci na deželo, smo ovrgli s številkami, vsaka liberalna fraza je izgubila svojo privlačnost, kakor da bi vrgel vroče železo v mrzlo vodo. Nobena stvar ni tako na naše ljudi vplivala, kakor nasprotovanje liberalcev v dežel-nem zboru proti ljudskemu delu in ljudskim zakonom. Le naprej po tej poti, katero narekuje našim poslancem vest in poštenje!

Velike vrednosti v volivni borbi je nadalje osebni stik poslancev s svojimi volivci. Poslanec, ki zahaja redno med svoje volivce in živi v osebnem stiku z njimi, ima ob volitvah lahko delo. Volivni boj je zanj igrača. Njegov mandat je siguran, ker ga ljudstvo pozna in ima vanj zaupanje.

Volitve so se za nas za enkrat sijajno končale in liberalci naj si ne delajo iz njih nobenih prevar. Če so v par okrajih njihove številke narasle, je kriva tega samo volivna dolžnost, ki jih je vzbudila in prignala na volišče. Ti ljudje, ki so se pojavili letos na voliščih, so bili tudi preje liberalci, pa so zaradi udobnosti in brezupnosti na kak uspeh preje doma ostajali. Nekaj drugega so pa res pokazale zadnje državnozborske volitve — popolno nediscipliniranost liberalne stranke. »Slovenski Narod« je prinašal dan na dan oficijelne kandidate liberalne stranke, liberalci na deželi so pa volili svoje kandidate, ki so si jih sami postavili. Tako pravzaprav res ne vemo, kje je vodstvo liberalne stranke, ali v Ljubljani, ali na deželi. Liberalci sami so bili vsi zmešani in niso sami vedeli, pri čem so in kaj naj volijo. Vse kaže, da je neka nevidna moč preko glav liberalne stranke v Ljubljani dala parolo liberalcem na deželi, naj oddajo svoje glasove rajše neodvisnim kandidatom, kakor pa onim, katere je stranka postavila. To dejstvo dá lahko liberalnim prvakom misliti in meče silno slabo luč na bodočnost dr. Tavčarja. Ta prepad, katerega je mislil dr. Tavčar pred par meseci zasuti, se je zopet odprl in postaja vedno globokejši in širši. Mladina liberalne stranke je zopet ušla iz jarma in spričo razmer, v katerih ži-

vimo, ni upanja, da se nazaj vrne. Očitanja in predbacivanja v mladinskem listu to jasno dokazujejo.

Pa tudi upanje mladih ljudij, kateri vale vso krivdo za nesrečno liberalno politiko na staro liberalno gardo, je še bolj jalovo in prazno, kakor njihove glave. Tisto gospodarsko delo, ki ga hočejo začeti med kmečkim ljudstvom, se nam zdi tako, kakor bi začeli zidati babilonski stolp. Njihovi načrti so taki, da bi delali vso čast babilonskim polirjem. Če hočejo ostati pametni in ne marajo naših svetov poslušati, naj vprašajo dr. Žerjava, ki je na sebi občutil grenkobo takih poizkusov. Isto je tudi s tisto slavno kmečkom pisarno, katero misli Adolf Ribnikar v Ljubljani odpreti. Tista pisarna bi postala kvečjem apoteka, iz katere se bo liberalci na deželi naučil, da so liberalna zdravila popolnoma neužitna in strupena.

Liberalna stranka je danes brez poslancev in brez moči. Edino, kar ima, je pol ducata časopisov, ki ljudi begajo in mešajo, ravna se po reku: »Sucht nur die Menschen zu verwirren, Sie zu befriedigen ist schwer«. Ali tudi te manire ne bodo držale, če store naši somišljeniki svojo dolžnost! Naša naloga obstoji danes v tem, da izpodrivamo liberalne časopise in širimo svoje liste. To ni težko delo in v sedanjih razmerah, ko zida liberalna stranka vso svojo prihodnost v svoje časopise, najbolj potrebno.

Idrijske novice.

i Brzjavni škratelj je potvoril našo brzjavko o izidu volitev za državni zbor. Socialni demokrati so imeli 663 glasov v Idriji. Naša S. L. S. je obdržala število glasov, kakor jih je imela leta 1907. Napredovali so socialni demokrati, in sicer za ravno toliko glasov, za kolikor je liberalna stranka nazadovala. Kar smo že napovedali večkrat, se je zgodilo. Kompromisi naprednjakov's socialnodemokratsko stranko niso nam škodovali, ampak ujedli liberalce, da jih je vedno manj. Proti temu seveda nimamo nič, ker Idrija na naprednjake tudi ne bo ohranila drugega spomina, nego dolgoce.

i Vtis državnozborske volitve na naprednjake je bil viden pri županski volitvi dne 15. junija. Župan Šepetavec

LISTEK.

Kaj se vse dogodi goslov v dobri krčmi.

Napisal Charles Dickens.
Poslovenil Jaklič.

»Slišal sem,« je govoril Tomaž Idle, »govoriti o neki krčmi v Lancastru, kjer se dobi vsak dan po kosilu svatovska pogača.«

»Potem jo bodeva pokusila brez svatovskega vpitja in nemira,« je odvrnil Frane Goodchild.

Prijatelja sta naglo odpotovala in še istega večera okrog šeste ure je ob stal voz pred staroznano krčmo v Lancastru.

Goodchild, kateri nam je sporočil o svojem potovanju, meni, da je Lancaster precej čedno mesto, pozidano v sredi čarobne, bujne pokrajine, mesto z veličastnimi razvalinami starega gradu, s prijaznimi drevoredi, lepimi hišami, bogato okrašenimi s pravim ameriškanskim mahagoni lesom, kateri je s časom tako potemnel, da misli človek, da gleda v njegovi črnini poleg vse krāsote množico ubogih delavcev, kateri so do nedavna ječali pod težkim jarmom lancasterskih trgovcev. Goodchild je še dodal, da si lancastersko zidovje včasih šepeče o izginulih močnih rodovih, katerim se je njihov krivičen dobiček spremenil v prokletstvo, kakor se mnogokrat spremeni denar v listje, da bogastvo mnogim rodovom ni ničesar ko-

ristilo, razun da so ga potrošili z zapravljenostjo.

V stari, dobri krčmi sta se vsedla za mizo, govoreč o divjih racah, pastetah, kolaču, ki je bil res tako izboren, kakor bi ga bila spekla in narezala nevesta sama.

Krčma je bila še starinsko zidana hiša; povsod je bilo videti bogate rezbarije, mogočne stebre in črnkaste stene. Bila je to čudovita in obenem slikovita hiša. Posebno skrivnostno so odsevale temno poslikane stene; človeku, ki je gledal na njih slike, se je zdelo, da gleda v globoko, temno jezero sredi mračnega gozda.

Ko sta stopila naša znanca v večernem mraku na temno dvorišče, ju je sprejelo šest črnooblečenih, molčečih in starih mož; tiho so stopali za postrežljivim krčmarjem po širokih stopnjah ob straneh, a tako, kakor bi ne imeli z njim ničesar opraviti, in kakor jih ne bi bil opazil. Ko sta stopila gosta skozi visoka vrata v prostorno dvorano, so se razgubili desno in levo v temnem hodniku. Bilo je še precej svetlo, ko je Goodchild vprašal svojega prijatelja: »Kdo neki so ti možje?« Nekaj mu je brnilo vprašati po tem krčmarja. Opazil je tudi, da se niso črni možje cel večer več prikazali.

Legla sta k počitku; črni mož ni bilo od nikoder. Drugi dan je Goodchild večkrat pogledal po mračnem hodniku, če bi kje ugledal črne možje. Pogledal je tudi v več sob, a starih mož ni mogel nikjer ugledati.

Tako je zopet prišel večer; odvečerjala sta, hvalila jed, potem pa več časa pisala v spalnici; zapisovala sta vse male dogodke, ki sta jih doživela na svojem potovanju. Končno sta obseдела pri steklenici dobrega vina. Tiho je bilo v stari, zaprti krčmi, tiho tudi v mestu.

Nad glavo Tomaža Idle, ki je legel na divan, je plaval oblak gostega dima, vzdigujočega se iz rudeče okovane pipe, kakršnih je bil postrežljivi krčmar več postavil na mizo. Kramljala sta o tem in onem, pa pri tem tudi nista pozabila šestih starih, črnih mož.

Zdajci se je dvignil Goodchild in pogledal na uro. Zaspana sta bila precej. Govoril je ravno Tomaž; sredi stavka je prenehal ter vprašal:

»Koliko je?«

»Ena,« je odgovoril Goodchild. In kakor bi se bil dogovoril z nekim možem, in bi se bil ta dogovor vestno izpolnil, so se odprla vrata in stari črni mož je bil tu. Ni vstopil, temveč stal je držeč za kljuko.

»Eden izmed šesterih,« je zamrmral Goodchild ter je glasno pristavil:

»Kaj želite?«

»Kaj želite vi?« je odvrnil starec.

»Jaz nisem pozvonil.«

»Zvon je storil sam,« je odgovoril, izgovarjajoč besedo »zvon« z trdnim, globokim glasom, kakor da bi udaril težak kembelj na mogočen zvon.

»Zdi se mi, da sem vas včeraj videl,« je nadaljeval Goodchild.

»Ne vem gotovo,« je odgovoril starec.

»Mislim, da ste me videli.«

»Da sem vas jaz videl? Zakaj ne, videl sem vas, a vidim jih mnogo, ko me ti ne vidiš.«

Bil je to starec, hladen, počasen, ki ni ganil s trepalnicami. Njegove oči, podobne žarečemu oglju, sta strmeli nepremično v eno točko.

Goodchilda je tresel mrz in leden znoj mu je stopal na čelo, ko je dejal izgovarjaje se: »Nekdo je stopil na moj grob.« (Angleški pregovor.)

»Ne, tam ni nikogar sedaj,« je odgovoril starec. Goodchild se je ozrl na Idla, katerega je pokrival gost tobakov dim.

»Nikogar ni tam?« je vprašal Goodchild.

»Nihče ni tam, zagotavljam vas,« je spregovoril hladno starec.

Pri teh besedah vstopi v sobo, zapre vrata ter sede. A ni se vsedel kot navadni ljudje; ni uklonil tilnika, ne upognil hrbta in trdo spustil na stol.

»Moj prijatelj gospod Idle,« je povzel Goodchild, ki bi imel rad še tega pri pogovoru.

»Najponižnejši sluga sem,« je odvrnil starec, ne da bi se bil obrnil k ležečemu Idlu.

»Ali ste v tem mestu doma?« je vprašal Goodchild.

»Da.«

»Potem nama lahko preženete nek dvom. Ali se obešajo obsojenci na gradu?«

je nastavljal volitev na pol 9. uro zvečer. Dosedaj so volili župana navadno kako nedeljo ob 11. uri dopoldne, da je imelo dejanje tem večjo slovesnost. Kaki nameni so pri županstvu odločevali sedaj, ne bomo pretresovali. Ne motimo se pa prav gotovo nič, če sodimo, da je tako prišlo radi tega, da pokrije temna noč popolni poraz še pred kratkim vsemogočne liberalne stranke v Idriji. Želeli so si pomagati še s kompromisom, pa ni šlo, kakor je videti. Da imajo 11 odbornikov, ker je skupni kandidat naprednjakov in socialnih demokratov, Krševan, pritegnil na napredno stran, je bila še zadnja tolažba liberalcev. Zato so imeli še zadnji up, da bo pri tretjem glasovanju za župana devet praznih glasovnic, socialnodemokratskih pa deset. Tako bi se obdržali župana svoje stranke, ki bi dobil enajst glasov. Silno so bili torej presenečeni, ko je bila volitev župana izvršena že pri drugem glasovanju, kar je prišlo tako nepričakovano nasprotnikom, da so ostrmeli celo socialni demokrati. Sami tega niso pričakovali, kar se je pokazalo tudi na socialnodemokratski množici, ki je čakala pred občinsko hišo na izid. Menda je bila pripravljena tudi godba in požarna bramba. Kaj neki, da niso nastopili, ko je vendar zlasti v godbi večina pristašev Štravsovih.

i Notar Pegan se zopet ni porabnega jurista izkazal pri volitvi. Občinski volivni red bi si bil že lahko bolj pogledal, da bi si prihranil blamaže pred nejuristi. O drugih zanimivostih še govorimo.

i Liberalci popolnoma poraženi. V teku zadnjih treh tednov je dobila liberalna stranka v Idriji tri take klofute, da ji bodo še prav dolgo šumele po ušesih. Pri občinskih volitvah dne 28. maja si je za največjo težavo z borimi 7 glasovi priborila večino v I. razredu, v II. in III. razredu pa je daleč zaostala za drugima strankama; dne 13. junija je pri državnoborski volitvi zopet sramotno nazadovala, kajti od leta 1907. ni izgubila nič manj kakor 136 glasov; tretji, in sicer najhujši udarec pa je dobila v sredo zvečer pri volitvi občinskega staršinstva. Ker v občinskem odboru nima nobena stranka absolutne večine, ni mogla nobena sama zase iz svoje srede izvoliti župana; najmanj upanja pa je mogla imeti Slovenska Ljudska Stranka, ki ima samo 9 odbornikov. Toda ravno ta deveterica je v sredo zvečer s svojo premišljeno taktiko pokazala, da se v popolni meri zaveda svoje naloge in svojih dolžnosti, in sicer prav tako nasproti svoji stranki, kakor tudi nasproti nasprotnima strankama. Od te deveterice je bilo odvisno, kdo bo vodil prihodnja tri leta idrijsko občino, ali sedanji župan Šepetavec, ali kdo drugi. Nastop naših mož je vse presenetil, vsa Idrija je z občudovanjem premišljevala njihovo taktiko, o kateri razun odbornikov niti zapniki stranke niso bili poučeni. Slov. Ljudska Stranka je s svojim premišljenim nastopom jasno pokazala, da popolnega zaupanja nima niti do liberalne, niti do socialnodemokratske stranke; pokazala je pa tudi odločno, da je **v najskrajnejšem nasprotju z liberalno stranko in da mora zlomiti samopašno vlado te stranke.** Da se je pa ta glavni

bojni načrt S. L. S. mogel izvršiti, je bilo treba na pomoč priskočiti socialnodemokratski stranki. Toda tudi tej so naši odborniki odločno pokazali, da tudi ona ne uživa popolnega zaupanja in ji oddali **samo toliko glasov, kolikor jih je neobhodno potrebovala in niti enega ne več.** Izvoljen je bil za župana ravnatelj konsumnega društva g. Ivan Štravs: s 14 glasovi, dosedanji župan Josip Šepetavec pa je ostal v manjšini z 11 glasovi; tri glasovnice so bile prazne, dva glasova pa razporejena. Ko se je zaznal izid volitve, je bilo razočaranje splošno; kajti nihče ni vedel prej, kako premišljeno potezo bo potegnila Slovenska Ljudska Stranka. Za svetovalce so bili izvoljeni: 2 socialna demokrata in 4 liberalci; toda proti izvolitvi liberalcev se bo S. L. S. pritožila, ker je bila neveljavna; a se je kljub takojšnjemu ugovoru odbornika Slovenske Ljudske Stranke od večine priznala za veljavno.

i Viharni dan v Idriji. V sredo smo imeli viharne dan. Dvakrat je treščilo v grad, a obakrat brez izdatne škode. Na enem stolpu je prav mali strel vod, na drugih treh je skoraj dva metra dolga železna palica. A glej, obakrat si izbere najnižje mesto in odnese strel vod, da ga še niso mogli dobiti. Precej strahu je napravila in žvepljen puh se še dolgo ni mogel razkaditi iz poslopja. Popoldne je tudi dvakrat udarila v nunski samostan. Pokvarila je pa samo električno napeljavo, šarila po velikem železnem štedilniku gospodinske šole, a ga ni poškodovala. Čudno je to, ker smo v tesnem globokem kotlu in nas od vseh strani obdajajo precej strmi hriboje. Zakaj si te ne izbere strela? Tolmačijo s tem, da imamo po mestu vse polno bakrenih žic, ki vodijo elektriko na vse strani. Električne naprave je tu strela zares nekaj poškodovala, da cel dan niso mogli voziti rude v žgalnico, a zvečer je bilo že vse toliko popravljeno, da je luč povsod svetila.

Tovariši uradniki!

(Iz ljubljanskih uradniških krogov.)

Odločilna bitka — 20. junij se bliža, in treba nam je odločno pokazati, smo li zmorni v prvi vrsti za nas same, v drugi vrsti pa za celokupni dobrobit naše stolice — bele Ljubljane pametno misliti ali ne. Je-li že slehern proučil izid volitev zadnjega torka? Je-li slehern že preudaril, kaj mu je storiti v Ljubljani prihodnji terek. Oprostite tovariši, pomenimo se enkrat mirno in stvarno, potem pa sodimo vsak po svoji politični zrelosti. Govorim Vam poim »Slovenca«; treba je včasih tudi nasprotnika poslušati, pametnemu človeku, ki ne sodi samo besede, ampak tudi njih vsebino, to včasih prav pride.

Oglejmo si izid volitev pretečenega torka. Na Kranjskem je zmagala po celi deželi S. L. S. s tako sijajno večino, da že danes tudi listi pišejo o pomenu take discipline. Sorodna stranka je zmagala tudi z lepimi številkami po cellem slovenskem Štajerju — upamo, da zmaga tudi kandidat Brenčič. Tudi na Jugu je stališče naše stranke jako ugodno, tako da bo Vseslovenska Ljudska Stranka tvorila v prihodnjem državnem zboru močan in uvaževan klub, kateri nam zasužura že zanaprej lepih uspehov.

Ni li torej ne samo pametno, ampak celo prepotrebno, da bodi tudi Ljubljana zastopana v tem klubu? Kaj pa hočejo imeti naši naprednjaki? Oni hočejo biti izolirani in to samo vsled njihove trme. Zde se mi kakor otrok, ki se sredi ceste v blato vrže in kriči: nočem, nočem, čem, čem, pa ne ve, kaj noče in kaj hoče. Veliko je naprednjakov, ki uvidijo, da ne delajo prav, ampak trma jim ne pripušča, da bi se otresli istih brezsmiselnih predsodkov, da je edino le ono prav, kar jim diktirata »Narod« in pa »Jutro«. Volimo dr. Ravniharja v državni zbor, kaj nam je s tem pomagano? Mož ima mogoče najljepše lastnosti in najboljšo voljo, dasiravno ga je njegov sedanji protektor »Slov. Narod« pred štirimi leti klasificiral za najnezmogljivejšega človeka na svetu; a kaj nam hoče on na cesarskem Dunaju priboriti, ko vendar vsi vemo, da tam ne štejejo moža, ampak klube in da mora slabi podleči močnejšemu. Bilo je že tako, ko je hodil Ivan Hribar na Dunaj in v njegovi dobi je bilo razmerje liberalcem ugodnejše kakor je danes. Mož ni dosegel nič; tisti dolgozevni članki, ki jih je pisal z Dunaja v »Slovenski Narod«, pa tudi niso osrečili nikogar, niti njega samega.

Bodimo pravični in pripoznavmo pa, da koder zastavi klub poslancev S. L. S. svojo moč, tam se tudi kaj pozna.

Vsak sloj ima svoje težnje, koje bo treba ublažiti in med temi stanovi ni uradniški stan zadnji. Veliko, veliko dela bode še treba, da bo uradnik — bodisi c. kr. ali zasebni — postal to, kar bi moral že zdavnaj biti, namreč pripoznan, da je v današnjem življenju ravnatoko neobhodno potreben, kakor sol k jedi. In če je potreben, tedaj se ga naj tudi primerno plača, pa tudi njegovemu stanu primerno izrablja. Državno uradništvo si želi opravičeno časovno napredovanje; vlada se izgovarja, da nima sredstev. Uverjeni pa bodimo, da bodo naši možje, ako stoje skupno z ramo ob rami pred ministrom, kmalu našli tista sredstva, ki so za to potrebna. Na programu poslancev S. L. S. stoji zapisano: Proč z nerabnim, z obrabljenim in nepotrebnim uradništvom, zmožnim in čilim uradnikom pa dati tako plačo, da bodo lahko brez življenjskih skrbi in nadlog z veseljem šli v urad in tam tudi nemoteno marljivo delali, če bodo vedeli za kaj. Privatniki se sklicujejo na državo, češ, saj ona tudi nič boljše ne plačuje svojih uradnikov. Če pa le-ti dosežejo boljše dobo, upati je tudi privatnim uradnikom boljših razmer.

Pa glede nižjih slojev in — žalibog, primoran sem v to kategorijo vštetiti tudi mlajše uradništvo — potrebujemo pač toliko reform, da nam zapoveduje sveta dolžnost, skrbeti za to, da državni poslanec mesta Ljubljane na Dunaju ne bo glas vpijočega v puščavi. Mi ne bomo zahtevali od našega državnega poslanca, da hodi na Rusko in v Prago kričečih samohvalnih brzojavk pisat, ampak mi zahtevamo od njega, da deluje za naš blagor in procvit naše stolice. Da pa bo mož tej nalogi kos, zberimo si takega, ki je pristaš iste stranke, ki vlada z veliko večino celo slovensko zemljo in to je Slovenska Ljudska Stranka.

Apelujem na vašo razsodnost, dra-

gi tovariši in vašim Vas, da zapišete dne 20. t. m. na št. ki Vam je v roko dan, na glasovnico vsi:

DR. VINKO GREGORIČ,
zdravnik v Ljubljani.

Iredentovski izgredi v Italiji.

Povodom jubilejne slavnosti postaja v Italiji tudi po deželi bolj živahno in spomini na boje v prejšnjem stoletju se pojavljajo povsod v demonstacijah proti sovražniku iz leta 1848. in 1870. V Pizi so v spomin na boje 29. maja 1848. pri Curtatoni in Montanari, v katerih so bile pobite toskanske legije, odkrili 29. maja spomenik. Pri obhodu po mestu je prišlo do izgredov, pri katerih so peli protiaustrijske pesmi. Med tem, ko se je del dijakov ruval s policijo, so drugod zopet imeli meščani in dijaki govore na ljudstvo, ki so se končali z vzkliki: »Živela italijanski Trst in Trident!« Dne 30. maja, dan po izgredih v Pizi, so stavkali skoro vsi dijaki v Mesini. S klici: »Doli z Avstrijo!« »Živela Trst in Trident!« je šla mladina pred univerzo. Tu se je množica uredila v sprevod in šla proti tehnični visoki šoli, katere aretovani dijaki zaradi udeležbe pri izgredih niso bili vsi izpuščeni. Ko je nek dijak nagovoril množico ter zahteval, da se oprostijo tehnike, je ravnatelj šole, profesor Piccoli, dal razobesiti italijansko zastavo, ki je imela črn flor v znak žalosti, da Trst in Trident nista italijanska, ter odpustil dijake iz poduka. Nato je imel zopet neki dijak govor, poln infamnosti proti Avstriji, nakar so zažgali črno-rmenno zastavo in plivali ter teptali njene ostanke. Množica je burno aklamirala ta čin. Demonstranti so hoteli nato priti pred avstrijski konzulat, a sta policija in orožništvo zaprla vse dohode. Nek drugi dogodek, ki istotako dokazuje, kako živahen je iredentizem v Italiji, se je odigral pred nekaj dnevi v Benetkah. Italijansko politično društvo »Dante Alighieri«, ki ima namen razširati iredentovsko propagando, je slavilo v gledališču Fenice blagoslovljenje zastave »italijanske sekcije za Trst in Trident«. Navzoči so bili senatorji in italijanski veteranski oddelki, množica pa je burno aklamirala govore, v katerih so napadali Avstrijo. Samoobsebi je umevno, da so vzbujali pri slavnosti posebno pozornost Tržačani in Tridentinci.

Novice iz Kranja.

Kranj z a d n j e mesto na Kranjskem. To žalostno dejstvo je prišlo pri zadnjih volitvah na dan. Vsa mesta po deželi so se pošteno otresla liberalcev, še Ljubljana ima komaj tri petine liberalnih glasov, — le Kranj ima to dvomljivo čast, da se je oddalo tri četrtine glasov za zastarelo liberalno stranko. Ta čast je v resnici za Kranj največja sramota. Liberalne starokopitneže so povsod že po zaslugi v stran porinili, le v Kranju uživajo še svojo čast. Po vsej deželi napreduje prava ljudska krščanska misel, le v Kranju, kjer vedno trdijo, da so napredni, ostajajo nazaj. Na dan volitve so pa tudi kar s povešenimi očmi hodili po ulicah, kadar so kakšnega našega srečali. Seveda,

»Da.«
»Ali je njihov obraz obrnjen proti zidu?«

»Vaš obraz je obrnjen proti zidu,« je odgovoril stavec. »Če vas bodo obesili, videli boste kamenje s silo se širiti in krčiti, kakor se širi in krči v vaših prsih. Potem boste videli blisk, začuli boste potres, grad bode zletel v zrak, a vi boste strmoglavili v prepad.«

Bil je star mož, navadnih črt; njegov nos je bil kakor siloma na eni strani navzgor zavrt. Goodchildu je postajalo tesno pri srcu, noč se mu je zdela vroča, čeprav je bilo hladno.

»Grozen popis,« je pripomnil.

»Grozen občutek,« je odgovoril suhoparno stavec.

Zopet se je ozrl Goodchild na svojega tovariša. Tomaž je ležal na hrbtu, obraz mu je bil nepremično obrnjen proti staremu možu. Naenkrat se je Goodchildu zazdelo, da vidi švigniti dva ognjena žarka iz starčevih oči ter se usesat tako v njegove oči, da je moral neprestano v starca gledati.

»Moram vam poročati,« je pričel stavec, gledajoč stekleno kot duhovi: »Vi ne veste, kaj se je dogodilo. Tam.«

Goodchild ni videl, kam je pokazal stavec. Videl je samo, kako je zadel s prstom v ognjen žarek.

»Vedite, da je bila ona nevesta.«

»Vem, da se še danes dobi svatovski kolač,« je zajeceljal Goodchild.

»Bila je nevesta,« je nadaljeval stavec, »nežna, plavalaska, modrooka;

bila je brez lastne volje, brez lastnega čustvovanja; bila je pohlevna, nezmožna ničesar, ne taka kakor njena mati. Ne, ne, v njej je prevladoval očetov značaj.«

Po očetovi smrti si je mati brez truda prisvojila vse njeno imetje. Obnovila je staro znanje, katero je imela z njim, ki ga je bila zavrgla pred starcem radi denarja. On je to lahko prezrl, a hotel je imeti odškodnino v gotovini.

Zato se je zopet približal njeni materi, zatrijeval je ji ljubezen in prenašal vse njene muhe. Mučila ga je na vse načine, kakor je znala in vedela. On je vse pretrpel; kolikor več je prenesel, toliko več odškodnine je hotel imeti v denarju in trdno je bil odločen jo dobiti.

Toda ona ga je za odškodnino preslepila. V svoji jezi je otrpnila in nič več se ni vzbudila. Prijela se je za glavo, kriknila, ležala več ur nepremično ter umrla. A on še ni prejel nikake odškodnine od nje.

Sovražil jo je ves čas in hrepenel po trenutku, ko bi ji mogel vse povrnuti. Ponaredil je njen podpis v oporoki, v kateri je volila vse imetje svoji desetletni hčeri in njega postavila za varuha. Položil ji je pod glavo in se divje zakrohotal nad umrlo: »Pred dolgim časom sem sklenil, da me moraš odškodnovati, živa ali mrtva, odškodnovati v denarju.«

Sedaj sta bila sama, on in nežna

plavka, modrooka deklica, ki je pozneje postala njegova nevesta.

Dal jo je v šolo. V samotni, stari hiši jo je izročil čuječi, brezvestni ženi v oskrbo.

»Moja častita gospa,« je dejal, »tu je deklica, ki se mora izučiti. Ali mi hočete pomagati pri tem?«

Prevzela je nalogo. Zahtevala je denar, katerega je tudi dobila.

Deklica se je vzgajala v strahu pred njim in v prepričanju, da mu ne more ubežati. Starka jo je naučila v njem videti bodočega soproga, moža, katerega mora vzeti za opsodbo, ki je bila izrečena nad njo. Ubogo dete je bilo v njenih rokah mehko ko vosek in ohranilo je podobo, kakršna se mu je vtisnila. Ta podoba se je sčasoma tako strnila z njo, da je postala od nje neolčljiva, iztrgati jo je mogla le smrt.

Enajst let je preživela v mračni hiši in na zapuščenem vrtu. On je bil ljubosumen na vsak žarek, ki jo je obsvetil, na zrak, katerega je vdihavala; zato sta jo oba strogo čuvala. Pustil je rasti bršljini po hiši, po sadnem drevju je poganjal rujav mah, po gredah se je šopiril oblastni plevel in pota so bila zapuščena in prerastla s travo. Tako jo je obdal z žalostnimi in obupnimi slikami. Skrbel je, da je pretepeala groze pred krajem, kjer se prikazujejo duhovi in strahovi; pustila sta jo večkrat samo na takem mestu, da je trepetala na vsem telesu. Tedaj pa je stopil on k njej ter se je tako pokazal kot varuh in zavetnik.

Tako je dobil do nje moč, jo vklentil in si zagotoviti vpliv nanjo.

Štela je enaindvajset let, ko jo je privedel na svoj teman dom, svojo plavalasko, napol blazno nevesto.

Nekega temnega, viharnega večera, ko so deževne kaplje le polagoma, a glasno padale na okno, se je obrnila ona prestrašena k njemu ter ga vprašala:

»Gospod, ali bide moja smrtna ura?«

»Prav,« je odgovoril on, »in če?«

»Gospod,« je ječala, »glejte me prijazneje in imejte usmiljenje z menoj. Prosim vas odpuščenja, vse vam storim, samo odpustite mi.«

Položila je svojo blede roko na upala prsa. Bila je njena vsakdanja prošnja: »Odpustite mi, odpustite mi!«

»Neumnica,« ji je dejal, »idi gori.«

Ubogala ga je s tresočo naglico, šepetala je neprestano: »Vse bom storila. Odpustite mi!«

Ko je kmalu nato sam prišel v njeno sobo, jo je našel klečečo v kotu sobe, kamor se je bila stisnila v trepetu; lasje so ji padali v neredu po obrazu, in njene velike, modre oči so bulile v divjem strahu vanj.

»Kaj se bojiš? Sedi k meni!«

»Vse bom storila, kar zahtevate od mene, samo odpustite mi,« je dejala ter se vsedla njemu nasproti.

»Helena, tu imaš listino, katero moraš do jutri prepisati. Ko boš vse skrbno prepisala, pokliči dva moža in se podpiši pričo njiju. Nato jo skrbno

vest jim je vendar resnično očitala, da so hudobni. Odkod vse to v Kranju? Kar se toliko liberalnih listov bere; če greš jutraj ob pol 9. po mestu, vidiš, koliko te smeti se iz pošte nosi v mesto. Kranjci, vrzite te liste v peč, ne dajte se Pircu voditi, da ne boste več zadnji na Kranjskem!

Kdo je bil liberalen kandidat? Franc Demšar na Zalem logu je župan v svoji občini, toda tam ga tako dobro poznajo, da je mnogo manj glasov dobil v domačem kraju, kakor pa naš Demšar. V Kranju ga pa ne poznajo, pa ker ga Pirc priporoča, so ga volili; volili bi pa kranjski liberalci vsakega, še berača, le da je proti naši stranki. Ali ni to zaslepljenost?

Jesenške novice.

j Procesija sv. Rešnjega Telesa se je tudi letos izvršila v najlepšem redu in ob ugodnem vremenu. Impozantnost so posebno poviševala uniformirana društva: Orli, veteranci, požarna brambora, tovarniška godba. Z malimi izjemami so vse hiše razobesile zastave. Častno izjemo dela zopet Humrova kavarina, kjer so, kakor vedno, tudi zdaj sokoli popivali in kadili. Tisoči ljudstva so s pomilovanjem vrli na to družbo. Čast vrlim jeseniškim prebivalcem!

j Ples je prepovedala jeseniška klerikalna vlada. Dosedaj se je vedno smelo plesati, kadar je bil na Jesenicah semenj, saj pridejo okoličani največ radi tega, tako čenčari »Gorenjec«. — V čast Jeseničanom in jeseniškim gostilničarjem moramo povedati, da res na Jesenicah ob semnju na binkoštni ponedeljek ni bilo nobenega plesa. Vsi Jeseničani so tega veseli, ker sicer bi bil gotovo kak sokol tega ali onega z nožem okavsal. Neumni »Gorenjec« dopisnik vpíše: »Torej, Jeseničanje, sedaj vidite, kaj vas čaka, ako zavlada Skubje, Čebulj in Krivčeva kompanija.« Da, Jeseničani vedo, da jih čaka mir in red in pa — zdrava rebra!

j Izid državnozborskih volitev je naše nasprotnike silno poparil. Sociji so računali na gotovo zmago, zato so razvili nesramno in lažljivo agitacijo, kakršne še nikdar nismo videli. O našem poslancu Pogačniku so trsili najnesramnejše laži, češ, da je rekel na shodu v Bohinju, da se je dve leti trudil, predno se mu je posrečilo podražiti pšenico; na shodu v Koroški Beli pa je dejal, da so vsi delavci prebogato plačani itd. Laži so imele pač prekratke noge. Liberalci pa so lahko spoznali, da jih na Jesenicah — ni več!

j Dalje do novih zmag! Sedaj se nam bližajo občinske volitve. Liberalci zopet neizmerno lažejo po »Narodu«. Pretekli teden so pisali: »Klerikalci so sklenili kompromis s protestantom, rajhovskim Nemcem, direktorjem Trappenom«. Mi smo tega prepričanja, da direktor Trappen neizmerno prekaša po poštenosti in dostojnosti vse Humrovce. Vendar ž njim nimamo nobenega kompromisa, tudi nobenega dogovora, in tudi nobenega pogovora nismo imeli. Ako je »Narodovemu« dopisniku kaj znano, ga pozivljamo z jasnimi čelom, da vso vsebino priobči.

j Kako usmiljeno piše dalje »Narod«: »Osebe, ki so (pri kompromisu)

posredovale, danes še pardoniramo.« Mi odklanjamo vsako pardoniranje od strani liberalcev in svobodomiselnih Humrovcev! Mi zahtevamo, da te osebe postavite brez usmiljenja na »pranger«. Vi, ki ste naše somišljenike neštetokrat lažljivo obgrizli, vi sedaj ne imete nikakega pardona z nami! Torej ven z imeni kompromitiranih posredovalcev! Mi smo jasno priobčili vas kompromis, vašo kravjo dupčijo! Torej na noge! Zob za zob!

j Volivni dogovor smo imeli s savsko gospodarsko stranko, tako se izgovarjajo liberalci, ki jih je danes sram njihove izdajalske politike. Da, da, kompromis ste imeli z Nemci in sociji, kakor smo ga že mi priobčili, če ga tudi sedaj tajite, kot gad peto. Sklepali so ga pa v Humrovem konventikeljnu Humer, Pongratz in Zugwitz-Ogris. Tako je bilo, pa nič drugače!

j Divjebesno napadajo Humrovci nekatere može, ki so bili doslej liberalnega mišljenja, pa so prepošteni, da bi kumarili Humrovemu nepoštenemu političnemu rojstvu. Zmerjajo jih s »cerkvenimi liberalci, ki se naj gredo še enkrat ponujat v farovž.« da »so se jim začeli kisati možgani.« »da imajo za budalosti sprejemljive možgane« itd. Gospodje, sedaj pa vidite, da Vam je stopiti pot tisto zastavo, kjer je poštenost doma, in to je zastava S. L. S.

j Zadnja predstava v sezoni. Katol. delavsko društvo na Jesenicah vabi k predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 18. junija t. l., v »Delavskem domu« na Savi. — Predstavlja se: »Domen«, narodna igra v petih dejanjih; po Josipu Jurčiču spisal Ivan Čespik. Pri igri sodeluje društveni orkester. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Po igri prosta zabava. — Vstopnina: Sedeži I. do III. vrste 1 K, IV. vrste 80 vin., od VII. vrste dalje 60 vin. Stojišča 30 vin. Otroci plačajo na stojiščih polovično vstopnino. Vstopnice se dobe pri blagajni in zadnjo uro pred začetkom.

Plojevo plačilo.

Dr. Ploj je konservativec. Tako pravi sam o sebi, tako se bere tudi po nemških listih. On je nasprotnik S. L. S., kar je tudi jasno izkazano. Konservativci! Menda mu je naša politika premalo katoliška; zato se pa veže s celjskimi liberalci; zato je pa zaupnik vseh liberalnih band na Slovenskem. Zato pa pritiska kljuko po ministrstvih za vse liberalne uradnike; zato se pa obračajo liberalci vseh kalibrov nanj kakor na svojega zavetnika.

Konservativci je, seveda! Zato se pa veže z Malikom, da bi si pridobil kaj glasov; zato pa gladi ptujskim šnoparskim poglavarjem brade, da bi ž njihovo pomočjo razveljavil jasno in odločno voljo slovenskih kmetov.

Ta konservativni Ploj s svojo udarnostjo in miroljubnostjo nasproti vsaki vladi, s svojo mehko nežnostjo, kadar gre za njegove koristi, hoče v ptujskem okraju na vrh. Sramežljivo je pogledal pred volivno borbo v tla in izjavil, da se loči od političnega življenja. Potem so pa letala pisma in brzojavke po okraju. In v njih se je bralo drugače! S pomočjo slovenskih politikov si je zaslužil denarja, ki zdaj ž njim razdira

enotno slovensko politiko. Naše prokletstvo je to, da se naši ljudje na višjih mestih izneverijo svojemu narodu.

Zato pa že danes s prisrčnim veseljem konstatiramo, da bo dobil v ožji volitvi konservativni dr. Ploj po grbi, da bo pomnil. Ko bi bilo kaj doslednosti in poštenja med liberalci, bi morali v agitacijo proti njemu najprej tisti, kateri so imeli to nesrečo, da so bili v njegovem klubu v prejšnjem državnem zboru. Ti ga najbolj poznajo in po njihovih sodbah je Ploj nevaren, popolnoma nezanesljiv in skrajno sebičen intrigant. Seveda ne pojdejo proti njemu, ker jih je pokvaril, kolikor se je dalo. To pa lahko rečemo, da bi med slovenskimi in hrvaškimi liberalci zavladala tiha žalost, ko bi on zmagal. Rešiti se ga ne morejo in ne znajo; ž njim v zvezi pa čutijo vsi, da bi jim bili povezani udje.

Ne bo treba te žalosti! Štajerski volilci ptujskega okraja bo rešil liberalce naše in hrvaške Plojeve more. Slovensko ljudstvo bo prihodnji terek izbrisalo iz svoje srede tega nesrečnega hofrata. In naj mu bo povedano enkrat za vselej, da bo ta izbris trajen. S slovenstvom in njegovo politiko ne bo imel Ploj poslej nobene zveze. Slovenski narod pojde svoja pota, Ploj pa ostane izbacen, izključen, izobčen, kakor je zaslužil. Vlada mu je plačala njegovo delo; postal je senatni predsednik in v državnega pravdnika arhivih vsi zakonpani akti proti njemu. V torek bo pa končno obračunalo z njim slovensko ljudstvo in mu tudi plačalo, kar je zaslužil.

Volilno gibanje na Koroškem.

k Velikovec. Shod zaupnikov, se je 15. junija soglasno odločil, glasovati pri ožjih volitvah za soc. demokrata. Dokler ne bomo vrgli nemško-nacionalcev, ki so dosegli konkurz centralne kase in so največji škodljivci slovenskega koroškega kmeta, tako dolgo ne pridemo do svojih pravic.

k Velikovec. (Nagele in pravičnost.) Na volilnem shodu v Vovbrah smo povdarjali nasproti Nageletu, da smo Slovenci zato obstruirali v državnem zboru, ker nam Nemci ne dajo pravic. Eden naših je naravnost takole vprašal nemško-nacionalnega kandidata Nageleta: »G. kandidat, v Avstriji je več narodov kakor otrok v eni družini, država je njihova mati; in ti otroci nimajo enakih pravic, dasi imajo enake dolžnosti, zato se pa tisti otrok, ki je prikrajšan v svojih pravicah potem oglasi in vpíše. Vi, g. Nagele, imate tudi več otrok doma; in če eden izmed vaših otrok vidi, da drugi več dobi, kakor on, kaj pa stori potem prikrajšan otrok? Ali se ne bo pritožil?« In nemško-nacionalni kandidat je dal na to klasičen odgovor: »Dann kriegt's Schläg'« (potem je tepen). »Da to je tudi v Avstriji,« odgovori naš govornik, »nam se delajo krivice, povrhu smo pa še tepeni, kakor župan Miklavčič v Celovcu. Volilci, to je stara nemško-nacionalna politika nasproti Slovanom. Ničesar dobiti, povrhu nas pa še tepejo. G. Nageleta, ki nam obeta šibo, vendar ne moremo voliti. Volimo Eichla! Če se homo držali discipline, bo pa Nagele tepen.«

Volitve v Cerknici.

Za državnozborske volitve so napeli naši liberalci vse svoje moči, imeli shode, agitrali po hišah, raznašali letake in lepake; Šerko in Werli, ki drugače komaj pogledata kakega kmeta, sta se globoko ponižala in šla agitirati od hiše do hiše. Agitirali so tudi še z grožnjami in obljubami, čeprav je prepovedano. Nekateri so lagali o Gostinčarju in naši stranki, kar so največ mogli. Slepili so može tudi s tem, da bodo gotovo zmagali. Pa so se precej zmotili; kajti Gostinčar je dobil 553 glasov, Sicherl 256, Kristan 13, razcepljenih je bilo osem, praznih sedem in dva neveljavna. Skupno je torej volilo 839 volilcev. Okrog 200 jih ni prišlo volit, večinoma zato, ker jih ni doma. Gostinčar je dobil večine 276 glasov nad vsemi veljavnimi glasovi, nad Sicherlom pa 297 glasov večine.

Leta 1907. je dobil Gostinčar 362 glasov, komisija pa je na Zagorjanov predlog zavrgla 129 Gostinčarjevih glasov, ker je bilo ime Gostinčarjevo tiskano; skupno je torej Gostinčar dobil 491 glasov. Gruden je dobil 152 glasov in Kopač 64 glasov. Torej je Gostinčar dobil leta 1907. 275 glasov večine nad drugimi. Tako ima Gostinčar letos en glas večine več kakor leta 1907. kljub silni agitaciji liberalcev in kljub temu, da je bilo za Sicherla veliko lažje agitirati kakor prej za Grudna. Zato vsa čast našim možem, ki so šli pogumno v boj zoper liberalnega kandidata in dosegli tak uspeh!

Tudi glasovnice bi bili liberalci radi še dobili, da bi lažje agitirali. Zato je 14 liberalcev poslalo prošnjo c. kr. okrajnemu glavarstvu, da so izgubili svoje glasovnice in prosijo za druge. Volilcev je prišlo volit 839, pa noben drugi ni izgubil glasovnice kakor 14 zavednih naprednjakov. Priprosti može, ki ne znajo brati in pisati, jih pa niso izgubili. Ti izobraženi naprednjaki niso vedeli, da glasovnice lahko dobe na dan volitve pri komisariju. Oglejmo si te junake! Podpisan je Homovc; pa ni čudno, da je izgubil glasovnico, saj je tudi šolske klopi zaračunal 1 K 10 v dražje, kakor pa se je zavezal v pogodbi. Tudi narodnjak Josef (!) Mele jo je izgubil. V Dolenjivasi sta Janes (!) Svet in Milavec tako pozabljiva, da sta glasovnici izgubila. Pa imata priproste može za nezavedne in zabite, ker so volili z našo stranko. Sebe naj pogledata! Anton Medenu iz Begunj je tudi glasovnica ušla. Tak je predsednik liberalnega političnega društva. Tudi Ernst Šerko, Zumer in Werli, so prosili za nove glasovnice. Res, smilite se nam, ker ste dobili tako svojeglavne glasovnice, ki niso hotele ostati v izkaznicah. Izgubil jo je tudi Kravanja, ki je odbornik gospodarskega odseka. Bo pa treba pogledati, kakšno je gospodarstvo tega odseka, ker ima tako pozabljivega odbornika. Vsi trije tukajšnji c. kr. davčni uradniki, Strmole, Levstek in Dolenc so se podpisali, da so izgubili glasovnice. Če so izgubili glasovnice, ko so se vendar tako zanimali za volitve, kakšno je potem njih uradovanje v davkariji? Če pa kak priprost človek zgubi opomin ali plačilni nalog iz davkarije in pride brez njega v davkarijo, je pa vse po-

shrani in ko pridem zvečer, mi jo bodeš izročila.«

»Vse bom natanko izpolnila, kakor velite.«

»Ne tresi se vendar.«

»Skušala bom, ali odpustite mi!«

Drugi dan je izpolnila njegovo zapoved. Med tem je hodil semtertja ter jo gledal pri delu. Ponavljala je besede, katere je pisala, in skušala prodreti v njih pomen.

Ko sta bila zvečer zopet sama, se mu je boječe približala in izročila listino. Listina je bila oporoka, v kateri zapuščala vse svoje imetje njemu, če ona umrje.

Vsedel se ji je tako nasproti, da ji je moeg lgledati naravnost ostro v oči in vprašal jo je, če to razume.

Na njeni obleki so bile črne lise od tinte, njen obraz je bil bledejši od lune, in oči so bile večje nego navadno. Na roki je bil viden sled črnila; stala je pred njim in se motila z ovratnikom. Prijel jo je za roko ter jo pogledal še bližje in ostreje in ji zavpil:

»Sedaj umri! S teboj sem gotov!«

Zgrudila se je in težak vzdih se ji je izvil iz prsi.

»Umril te ne bom, ker svojega življenja ne maram spravljati v nevarnost radi tebe, toda umri!«

Tako je sedel dan za dnem, večer za večerom v njeni sobi, ter ji je vedno govoril grozno besedo z očmi, če že ne z usti. In vselej, kadar je dvignila svojo glavo in uprla veliko oko, polno brezupa na mračno postlavo, sedečo

prekrižanih rok in nagubančenega čela pred njo, je čitala na njej besedo: Umri! In če jo je premagal spanec, vzdramila jo je zopet njegova zapovedujoča beseda: Umri! Če ga je prosila za usmiljenje, bil je vedno odgovor: Umri! In ko je tako trpela in bdela celo noč ter je prvi žarek jutranjega solnca prisijal v njeno sobo, ga je slišala mrmrati: »Že zopet en dan, a ona še ni mrtva! Umri!«

Tako sta bila zaprta v tesno, samotno stanovanje, ločena od ljudi, zapletena v boj; odločeno je bilo, da mora eden umreti, on ali ona. On je to dobro čutil, pa je uporabil vso silo proti njej. Uro za uro jo je držal za roko, da je zasinela ter ji vedno klical: Umri! Tako je tudi nekega jutra pred solničnim vzhodom; sodil je, da je pet, a gotov ni bil, ker njegova ura se je bila ustavila. Planila je kvišku z glasnim vsklikom, a on ji je zamašil usta. Od tedaj je sedela tiho v kotu, kjer se je bila zgrudila, on pa je sedel na stolu.

S težavo je vstala in stopila predenj; zopet se je zgrudila in ihtela:

»Odpustite mi, recite mi, da smem živeti.«

»Umri!«

»Ali je odločeno, da ni zame nobene rešitve?«

»Umri!«

V njenih velikih, modrih očeh se je pojavil strah in groza; groza se je spremenila v očitjanje, očitjanje v nič. Končano je bilo: misliti ni, da je že, ali jutranje solnce je splevalo svoje žarke

med njene plave lase; stopil je k njej, položil jo je na posteljo.

Kmalu nato so jo pokopali. — Tako so končali vsi in on se je dobro odškodoval.

Zveselilo ga je potovanje, ne da bi hotel potrošiti denar — bil je skop, ljubil je denar nad vse — presedala mu je stara, zapuščena hiša, pa jo je hotel zapustiti. A preje jo je še hotel prodati, ker je bila še vredna denarja.

Da bi napravil boljšo kupčijo, je poklical delavce, da so očedili zaraščen vrt, odstranili z vej mah in posekali suho drevje; on sam je pri tem pomagal in delal bolj ko drugi.

Tako je nekega večera popolnoma sam obsekaval drevje z malo sekiro. Bilo je to v jeseni, šest mesecev po nevestini smrti.

»Pretemno je, da bi mogel še delati,« si je mislil sam pri sebi, »za danes bode dovolj.«

Sovražil je zapuščeno hišo in groza ga je sprehajala, kadar se ji je bližal. Ozrl se je na velika vrata, katera so stala odprta kakor grob in začutil je, da leži prokletstvo nad to hišo. Poleg vrat je rastle drevo, veje so se igrale s pihajočim vetrom. Naenkrat se je drevo zamajalo, in on se je prestrašil. Ozrl se je v drevo in zagledal je neko postavo med vejami. Bil je mladenič, njuna pogleda sta se srečala. Veje so se šibile, pokale so in mladenič vitke rasti, dolgih rujavih las in njene starosti je zdrsnil z drevesa ter obstal pred njim.

»Kdo ste?« je zavpil in zagrabil mladeniča za roko. Mladenič se mu je iztrgal, stopil nekoliko korakov in mu zaklical:

»Ne dotikajte se me!«

On je stal tu s sekiro v roki in strmel v mladeniča. Njegov pogled je bil podoben njenemu, akoravno je mislil, da ga ne bode nikdar več srečal v življenju.

»Nisem tat, in če bi tudi bil, od vašega premoženja ne bi hotel vzeti niti krajcarja, vi morilec!«

»Kako?«

»Prvič sem splezal na to drevo pred štirimi leti, da bi videl njo. Videl sem jo, ogovoril in zapazil njeno boječnost. Potem sem še večkrat splezal, gledal sem jo in pogovarjala sva se in nekoč mi je dala tole.«

In pokazal je pri tem jasno plavlas prevezan s črnim trakom.

»Dala mi ga je v znak, da je razven za vas mrtva za vse. Takrat sem bil še deček. O da bi bil starejši, morda bi bil rešil iz vaših rok. Morilec! Čul sem to na drevo, ko je govorila v zadnji uri; čutil sem, kako jo polagoma morite; pazil sem na vas, a dokazov nisem imel. Videl sem dobro, kako se je nekoč zgrudila, prepričan sem bil, da je bila to vaša krivda. Toliko časa ne bom počival, dokler sramotno ne poginete pod sekiro. Do tedaj se me ne bode iznebili; ljubil sem jo, in zato tudi ne poznam usmiljenja do vas.«

Mladenič je bil plavolas, klobuk mu je veja potegnila, ko se je bil spu-

koncu. Te tri može priporočamo c. kr. finančnemu ravnateljstvu, da se malo bolje zanima za nje. Pogačnik je tudi pokazal svojo barvo s tem, da je prosil za novo glasovnico; sedaj vemo, da je ravno tak kakor drugi. Najlepše je pa naredil učitelj Rudolf Kump, ki je član Slomškove Zveze, pa ne hodi nič v cerkev in vedno le z liberalci občuje. On ni bil vpisan v volilnem imeniku in torej tudi ni dobil glasovnice, pa je podpisal prošnjo, da jo je izgubil. Kaj takega pa ne zna vsak! Zato ga priporočamo c. kr. deželnemu šolskemu svetu, preden reši njegovo prošnjo za stalno mesto na tukajšnji šoli.

Glavarstvo je poslalo teh 14 glasovnic na občino, in sluga jih je v torek raznesel. Pa nekateri jih potem niso hoteli vzeti, komisarja niso prosili zanje, volili so pa vendarle. Kje so jih torej dobili?

Izid volitve jih je zelo iznenadil, da so sedaj mirni. Nekaj časa so se še tolažili s tem, da bo Sicherl drugod zmagal, a tudi tega upanja nimajo več. Kaj pa bodo sedaj rekli takim, katere so prej slepili, da bodo zmagali? Može pa, ki se niste dali preslepiti liberalnim obljubam, se veselite danes svoje zmage. Le še tako naprej!

Tržiške novice.

V visoki starosti sta umrla tekoči teden Marko Kocijančič iz Loma in Anton Peharc iz Tržiča. Prvi je bil Radeckijev veteran, drugi je v majniku obhajal zlato poroko. Naj počivata v miru!

Križanska deklška Marijina družba je priredila minolo nedeljo izlet v Tržič. Slabo vreme je bilo vzrok, da je bila udeležba bolj pičla. Po popoldanskem družbinem shodu je tukajšnja deklška družba na čast ljubljanske napravila ljubko predstavico s petjem in igro: »Kdo je kradel?« — Jutri je slovesen sprejem v družbo. Sprejemal bo dekanijski voditelj č. g. župnik Brešar iz Velesovega.

Izseljevanje naših črevljarjev v Augsburg zadnji čas zelo narašča. Kmalu bodo imeli tržiški črevljarji svojo naselbino v Augsburgu—Oberhausen. Nezadostna plača po tukajšnjih tovarnah jih žene gori na Bavarsko.

Deževje zadnjih dni nam je prineslo občuten hlad. V noči pred praznikom sv. Rešnjega Telesa je zapadel sneg po naših gorah, tako da so bile v višini 1000 m že pokrite s snegom.

Otroški vrtec je na Telovo napravil pri Bastelju zabavno prireditev. Gdč. vrtnarici na uspehih čestitamo.

Slovenska Straža.

Slomškov dar po 20 K:

Iz radosti nad sijajno zmago dr. Korošca v nekdanji liberalni trdnjavi pošlje podružnica Slov. Straže v Celju 20 kron.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Ivan Zdravec, župnik Sv. Bolfenk pri Središču, 5 K. — Iv. Legat, katehet v Trnovem, Notranjsko, ob priliki pogreba gosp. Grozdnika 10 K. — Anton Gruden, Mitovlje, 3 K 25 vin. — Po g. I. Widmayer, obč. tajniku v Št. Vidu nad Ljubljano na svatbi pri Šimnovcu v Rudniku 4 K 50 vin. — Ana Doberlet,

stil z drevesa. Obrnil se je proti vratom. Med njima je bilo malo prostora, a mladenič se ga je prav daleč ognil. On pa je še vedno nepremično zrl za njim. Spremljal ga je z očmi, in ko je gledal njegovo glavo, se je naenkrat potegnila proti njej svetla črta iz njegove roke. Sekira je razklala glavo, obtičala je v njej, in mladenič je mrtev obležal pred njegovimi nogami.

Hitro je zakopal truplo pod drevesom, potem pa delal celo noč. Posekal je vse grmovje okrog drevesa, poravnal tla, da je bilo vse gladko in čisto. Ko so drugi dan prišli delavci, je bilo vse v redu in brez vsakega sledu.

Sedaj ga je umor privezal na grozno hišo, kjer se je iznebil neveste in se odškodoval, ne da bi bil spraval v nevarnost svoje življenje. Sedaj je živel v njej čutil krvnikovo roko na tliniku. Ni se upal prodati hiše ali jo zapustiti za dalj časa. Najel si je za postrežbo moža in njegovo ženo ter živel v hiši v strahu in bojazni. Na vrtu si je dal postaviti nasproti drevesu uto, kamor je hodil sest in pazit, da je bilo drevo na varnem.

Tako so tekli letni časi, drevo je dobivalo drugo podobo in on je čutil, da se menjavata nevarnost in bojazen. Ko so poleti vzrastle nove mladike in zakrile uto z zelenjem, je videl v vrhu drevesa mladeniča, ki mu je pretil skozi celo poletje. Ko je v jeseni padalo listje z drevesa, je opazil, da nastajajo

Ljubljana, 2 K. — Svatje na ženičnini Modic-Miklič v Dragi 7 K. — Na ženičnini Maksa Osojnik in Frančiške Potočnik v Črni pri Prevaljah nabrala Micika Haderlapova 15 K 70 vin. — Po g. F. Repolusk, Št. Vid na Valdekom, nabrali veseli Verstovski volilci 5 K. — Ob priliki otvoritve Coticve gostilne nabrala v veseli družbi gospa Minka Trtnikova 5 K 60 vin. — Marija Ahačič, Križe pri Tržiču, ob priliki svoje poroke 10 K. Neveste širom domovine, posnemajte jo! — Gdč. Ljudmila Rutar in Stanko Verbič, trgovec v Stefanji vasi, nabrala ob priliki blagoslovljenja nove zastave Šentpeterskega prosvetnega društva 9 K 74 vin.

Posedstva na prodaji

1. Krasno, dobičkanosno posedstvo v prijaznem kraju na Spodnjem Štajerskem se proda. 27 oralov zemlje, lepi sadonosniki, njive, travniki, nekaj vinograda in 7 oralov lepega gozda. Hiša leži tik ceste, 5 minut od cerkve in šole, četrt ure od železniške postaje in eno uro od večjega mesta. Cena 21.000 K.

2. Kmetija, eno uro od Velikovca na Koroškem, ob cesti in blizu župne cerkve, se proda. Hiša in precej velik skedenj sta še skoro nova in zidana. Vsega posedstva je 17 oralov. Redi se lahko 6 do 7 goved. Cena z gospodarskim orodjem vred 10.000 K.

3. V lepem kraju na Koroškem, tik župne cerkve, se proda dobro idoča gostilna s posedvom vred. Posestvo obsega 6 oralov in se lahko redi 3 krave, 1 konja in nekaj prešičev. Cena 20.000 K.

V vseh treh slučajih daje pojasnila Slovenska Straža. Priložiti je treba znamko za odgovor.

Vpokojeni orožniški stražmojster išče primerne službe (cerkvenika, oskrbnika itd.). Vzel bi tudi v najem kako kmečko posedstvo ali prodajalno kruha. Ponudbe sprejema Slov. Straža v Ljubljani.

18 letna deklica, ki je dovršila 7 razredov ljudske šole in dve leti obiskovala strokovni čipkarski tečaj, išče primerne službe. Najraje bi vstopila v kako špecerijsko trgovino v mestu ali na deželi. Ponudbe sprejema Slovenska Straža v Ljubljani.

Nemogoče je, da bi bila gospodinja zadovoljna z milom in perilom, ako izključno ne kupuje mila Slovenske Straže. Dobi se po vseh ljubljanskih trgovinah in po deželi. Samo zahtevajte, pa se vam postreže! Glavni založnik C. Menardi v Ljubljani.

Zavarujte se za življenje po posredovanju Slovenske Straže v Ljubljani.

Pečat Slovenske Straže mora biti na vsakem ovitku Kolinske cikorijske »V korist obmejnim Slovincem«. Kupujte jo!

Najboljše drože, kvas izdeluje Josip Košmerl v Ljubljani, Frančiškanska ulica 8.

Pred ožjimi volitvami.

Na Dunaju bodo šli skupno v ožji volitvi proti krščanskim socialcem v boj nemški liberalci in socialni demokrati. Sicer so voditelji nemških svobodomiselnih političnih strank hoteli skleniti dogovor s kršč. socialci glede na ožje volitve, da bi nastopali skupno

proti socialni demokraciji, a pokazalo se je, da nimajo voditelji nemškega političnega frakcija prav nikakega vpliva na dunajsko judovsko časopisje, ki ukazuje boj proti krščanskim socialcem socialnim demokratom v korist. Nemškim svobodomiselnim strankam marsikje zelo prede, če jim ne prisločijo na pomoč kršč. socialci, medtem ko je kršč. socialna stranka na Dunaju še danes za socialno demokracijo po številu glasov najmočnejša stranka, in če zdaj v ožji volitvi najodločnejše nastopi, lahko doživi judovsko časopisje neljubo mu presenečenje. Velika škoda je, ker kršč. socialna stranka ni pravočasno poskrbela, da bi bila na Dunaju izpodrinila judovsko časopisje, ki je danes močnejše kot najvplivnejši voditelji nemških svobodomiselnih strank.

Krščanski socialci so umevno užaljeni, ker so jih pri ožjih volitvah na Dunaju pustile nemške svobodomiselnice stranke na cedilu. Te stranke so bile zdaj zadnja štiri leta s kršč. socialci v vladni večini skupaj. Prijateljstvo je bilo včasih še preveliko. Zdaj pa taka nehalnost...

Pristno nemško svobodomiselno časopisje se sramuje, da je prišlo tako daleč: »Grazer Tagblatt«, ki pač ni klerikalen, objavlja zelo oster članek proti judovskim listom in jim očita, da pozabljajo, kaj da vse čaka novi državni zbor. Seveda tudi ta klic ob enajsti uri ne bo prav nič izpremenil položaja na Dunaju. To kršč. socialci tudi znajo, zato je vodstvo krščansko-socialne stranke sklenilo, da ne izda nobene parole, kako da naj se postopa pri ožjih volitvah, to se pravi, da stranka odklanja kompromis, ki so ga ji ponudili po Bienenrthu nemški svobodomiselnici. Sko- do bodo trpeli nemški svobodomiselnici, ker imajo kršč. socialci s socialnimi demokrati le 17 ožjih volitev, medtem ko jih imajo nemški svobodomiselnici 25!

Nemški nacionalci, ki so antisemitični, seveda ne bodo ubogali judovskega časopisja. Z ozirom na to se sodi, da pribore kršč. socialci tudi na Dunaju devet do dvanajst mandatov.

Na Koroškem sodijo nemški kršč. socialni listi, da dobe socialni demokrati pri ožji volitvi tri, svobodomiselnici en mandat, krščanski socialci pa Walcherjev mandat.

V sudetskih deželah bodo izgubili nemški svobodomiselnici do 20 mandatov, če jim krščanski socialci ne prisločijo na pomoč.

Na Štajerskem so se glede na volilni kompromis sporazumeli krščanski socialci in nemški svobodomiselnici. V VII. volilnem okraju bodo podpirali nemški svobodomiselnici Neunteufela, v drugem graškem volilnem okraju bodo krščanski socialci volili Wastiana, Neunteufel pa odloži svojo kandidacijo v prvem graškem volilnem okraju.

»Austria« poroča, da so nemški nacionalci že sklenili, da volijo na Dunaju v ožji volitvi Prochasko, Steinerja, dr. Pattajja, Bendo, dr. Neumayrja in Kunschaka. Med nemškimi nacionalci je tudi razpoloženje, da volijo Schmieda, Hierhammerja, Pabsta, Weiskirchnerja, v Döblingu Kuhna, v Hietzing-Mödlingu pa Kemettra.

Dunajski Čehi so baje sklenili, da oddajo pri ožji volitvi bele glasovnice.

Iz Kadna se poroča, da hočejo Vse-

demokrati. Ogrožení so zato mandati Bachmanna, dr. Damma, Zulegerja in Edvarda Stranskega. Wolf in Pacher sta hitela v Kaden, da preprečita kompromis.

Daszynski, ki je priporil pri zadnjih volitvah dva mandata, je odstopil v Krakovu mandat zato svojemu izvoljenemu namestniku Klemencieviczu.

Vse to kaže, kaka zmeda da vlada v taboru takozvanih vladnih strank. To se bo gotovo tudi poznalo v bodoči poslaniški zbornici.

S. L. S. in narod.

(Tržačanom!)

Vesela je novica z našega Primorja, da se tam slovenska misel tako krepko oživlja, in da se je tako silno boje Lahj in Nemci. Slovenskih volivcev v Gorici in Trstu je toliko, da res imponirajo. Zato je popolnoma v redu, in pravilno, da nemški liberalni listi stokajo za žive in mrtve. Trst, kjer nimamo nobene šole, kjer nas niti priznavati nečejo, Gorica, kjer je laški liberalci z vsi oholostjo malo inteligentnega kričarja hotel ustvariti zase izključno semajni šotor, se majata! In majala se bosta v bodočnosti še vedno bolj, če bo srečala pamet naše primorske »narodnjake«. Največja nevarnost za slovensko reč je topa, abotna politika tržaške »Edinosti« in njenih poglavarjev. Zdaj imamo priliko zediniti vse Slovence, z edino izjemo buržoazijskega Ljubljana, če zmaga. In tržaška »Edinost«, trapa kot noč, tega trenutka noče umeti.

Naj berejo tržaški »narodnjaki«, kaj hoče slovenski narod, v številkah, ki jih kaže volilni boj. Slovenski narod hoče imeti eno stranko in je to svojo voljo tudi izkazal jasno in bistro. Korošci in Štajerci, o Kranjcih niti ne govorimo, in tudi Goričani, izvzemši umetno proti slovenski politiki razburkaní in nahujskani Kras, vsi so v ogromni večini povedali, kakšna politika jim je všeč. Slovenski ljudski Stranki so dali svoje glasove in s tem so pokazali, da hočejo na slovenskih tleh odločno katoliške, za zvezo s Hrvatí vnete ljudske, demokratične zastopnike. Upira se temu edino le društvo in list, ki nosi na čelu ime »Edinost«.

To je več nego neumno. Umevamo, da imajo Tržičani svoje posebne želje. Trst naše trgovsko središče in interesi tržaškega ljudstva imajo v marsičem svoje posebnosti. Toda: interesi Trsta v našem smislu ne morejo biti drugačni, nego slovenski. Zato je ločitev Trsta od ostale Slovenije budalost, ki zavira naš skupni napredek in ki nas odtuja od naših skupnih ciljev. Nasprotniki — Nemci in Lahi — so res edini proti nam in dobro vedo, da je najhujša in največja nevarnost zanje S. L. S. Tržaški voditelji pa tega nočejo videti in se igrajo politično slepomisli na škodo sebi in narodu.

Kaj pa hočejo dobrega, česar noče S. L. S. Saj radi priznavamo, da je med njimi več takih, ki so liberalno vzgojeni in ki radi svobodomiselnstvu delajo poklone. Toda enkrat se mora vendar le rešiti vprašanje: ali je za nas več svobodomiselnstvo, ali več narod in njegova bodočnost. Gregorin tega seveda ne razume, drugače bi ne delal zgage

Tujci so hoteli imeti drevo in podkupili so moža, ki je čuval ponoči hišo. Spustil jih je na vrt in kopali so okrog drevesa.

On je ležal v svoji sobi in trdno spal. Sanjal je o drevesu, o kopačih. Prebudil se je in vstal. Stopil je k oknu. Zapazil je na vrtu luč, kopače, kup prsti, prišli so ravno ta hip do okostja. Prestrašeno so se vsi pripognili nad jamo. Prvega je slišal govoriti: »Lobanja je razklana!«; drugega: »Glej no, tu so kosti!« in tretjega: »Ostanki obleke!« Zopet se je oglašil: »Glejte zaručavajo sekiro!«

Obsodili so ga, da je umoril mladenčca. Ljudje so govorili, da je zastrupil svojo nevesto in sodniki so verjeli. Obsodili so ga. — Denar ga ni mogel rešiti. In bil je obešen.

Jaz sem tisti, in bil sem pred sto leti obešen na gradu v tem mestu z obrazom proti zidu.

Goodchild je hotel zakričati in skočiti kvišku, a ogenj pogled starca ga je držal priklenjenega, da ni mogel dati od sebe nikakega glasu.

Ura v stolpu je udarila dve. Pri drugem udarcu je prisedel drug star mož in tudi ta ga je priklenil z ognenim pogledom, da je moral Goodchild obema gledati naravnost v oči. Oba sta bila popolnoma enaka, obadva sta ga obgovorila obenem, in obenem premikajoč ustnice sta pripovedovala nadaljno povest:

»Raztelesili so me in zopet zložili kosti v okostje, ki zdaj visi na železni kljukci. Ljudje so govorili: »V nevestini sobi straši.« strašilo je tam, a jaz sem bil tu. Bila sva tu, jaz in ona. Sedel sem na stolu kraj ognjišča; ona, zopet blede, pristopi k meni in me srepo gleja. A sedaj ne govorim jaz, temveč samo ona, in beseda, katero mi ponavlja od polnoči do zore, je: »Živi!« In tudi mladenič je bil tu, a zunaj na drevesu, katerega je podrla strela. Mladenč pride in izgine ob mesečnem svitu, ko se zazibljejo veje na drevesu. Vedno je tu, gleda me in mi žuga; gologlav je in sekira je zapičena v njegovi glavi.

Tako se godi v sobi od polnoči do jutra celo leto, razun enega meseca. On sedi na drevesu; ona pa stopa vedno proti meni, a ne pride nikdar do mene; blede je, kakor bi stala v mesečini, če je prav ni. In ona govori od polnoči do zore vedno samo eno besedo: »Živi!«

Le v mesecu, ko sem bil obešen, je ni v sobi. Ni pa tako v moji stari ječi; jaz sem zopet v onih sobah, kjer sem preživel deset let strahu in groze. Ob eni popolnoči sem starel, kakor ste me videli, ko je udarila ena; ob dveh sem dva starca, ob treh trije, ob dvanajsti ura pa sem dvanajst starcev, vsak starel za enokratno pomnoženo moje premoženje. In mene, vsakega izmed dvanajsterih, me teži dvanajst bremen, dvanajst muk, dvanajst groz.

Štajerske novice.

SLOVENSKEMU LJUDSTVU!

Izid državnozbornskih volitev na Spodnjem Štajerskem ne opravičuje samo, temveč tudi zahteva, da naslovimo svojo zahvalo na celo slovensko ljudstvo.

Glasovi, ki so bili oddani za nas, kandidate Slov. kmečke zveze, so v ogromnih številkah se javljajoči izraz neomajnega zaupanja, ki ga ima slovensko spodnještajersko ljudstvo do voditeljev slovenske, krščanske kmečke stranke.

Za to zaupanje, ki ga ni mogla izpodkopati ne laž, ne hinavščina, ne nasilnost, iskrena zahvala!

Bodočnost bo pokazala, da niste zapuili nevednim, temveč da se bomo z vsemi močmi trudili za izpolnitev obljube, ki jo danes ponavljamo pred vami, da bom namreč vselej in povsod zvesto in požrtvovalno delovali za verski, narodni in gospodarski blagor spodnještajerskega slovenskega ljudstva.

Ljubezen za ljubezen! Zvestoba za zvestobo! Zastava Slov. kmečke zveze plapolaj po vesoljnem slovenskem Štajerju. Bodi ta zastava tudi mogočen ščit v složnem boju zoper vse liberalne, socialno-demokratske in narodne nasprotnike našega ljudstva!

Z Bogom za narod!

Dr. Ivan Benkovič. — Dr. Anton Korošec. — Ivan Roškar. — Dr. Franc Jankovič. — Franc Pišek. — Dr. Karol Verstovšek.

Š **Pogreb Narodne stranke** se je vršil dne 11. t. m. na Veliki Pirešici. Zdravnik Narodne stranke, dr. Sernec, je napravil celo napačno diagnozo. Rekel je, da se še ni treba bati najhujšega, naj se Narodna stranka le pridno giblje in iztezuje svoje ude. In gibala se je 11. t. m. ter prelivala kri pristavev dr. Korošca. Bil je to menda »Totentanz«. Zakaj poklican je bil za pogreb že duhovnik Sattler, ki je imel na Veliki Pirešici nagrobni govor. Rekel je, da še kot kaplan ni veliko vedel, šele kot župnik je veliko razumel, a zdaj pa kot vpokojen duhovnik želi Narodni stranki zmago, t. j. pokoj. Na zelenih travnikih Velike Pirešice ji je izkopal grob, kamor se je vlegla k dosluženemu počitku. Zdravnik Sernec pa še niti spoznal ni, da je mrtva. Dne 13. t. m. še je na Bregu pri Celju z vso silo agitiral za njo. A ni videl, da so ljudje namesto glasovnice za Narodno stranko nosili na volišča njene mrtvaške liste.

Š **Uspeh dr. Koroščeve zmage.** Gospa prof. Jošta v Celju je postala namah vrla »klerikalna«. Hodi od hiše do hiše ter pobira podpise, da bi bila v Celju zopet vsak dan ob 9. uri sv. maša. Zeleti je, da dobi podpise veliko gospa, ki se bodo, kakor ona zavezale, hoditi vsak dan k sv. maši.

Š **Napad.** Dne 16. t. m. ob pol 8. uri zjutraj je napadel ključavničar Gradt urednika Watzlaweka na ulici ter ga tepel pri in v izloženem oknu trgovca Putana. Res lepe razmere v Celju.

Tedenski pregled.

Zavoljo Glavne posojilnice sta bila obsojena dr. M. Hudnik na tri leta in Jošt na dve leti težke ječe. — V Gradcu so opazili en slučaj kolere. — Svobodomiselní francoski vojni minister je

izjavil, da pomnoži armado za deset novih polkov. — Na Lokvici pri Metliki so ustanovili katol. slov. izobraževalno društvo. — Šentpetersko prosvetno društvo je v nedeljo dalo blagosloviti novo društveno zastavo. — V Mariboru so liberalci napadli pri shodu naše somišljenike s koli. — Za 516 mandator v avstrijsko zbornico je bilo v tork nad 2000 kandidatov. Volilcev je bilo skoro 6 milijonov. — Pri volitvah je S. L. S. zmagala v vseh okrajih na Kranjskem. V Ljubljani je prišlo do ožje volitve. Vsa mesta na Kranjskem razven Kranja in Metlike so v taboru S. L. S. Liberalci in socialni demokrati so strahovito tepeni. — Na Štajerskem so tudi vsi naši zmagali, le Brenčič je v ožji volitvi. — Na Koroškem je zmagal Grafenauer. — Na Goriškem sta zmagala dva kandidata S. L. S. Eden je v ožji volitvi. — V okolici Trsta je izvoljen dr. Rybač. — V Trstu in okolici so spravili Slovenci skupaj skoro 10.000 glasov. — Puljski Slovani so prišli iz volilnega boja z lepo zmago. Pulj je pokazal, da ni laško mesto. Slovani so tam tako močni kakor Lahi. — V Dalmaciji v Šibeniku je zmagal pravaški kandidat dr. Dulibič. — V Mehiki je bil nov potres, pri katerem je izgubilo življenje 122 oseb.

Godovi prihodnjega tedna.

18. junija, nedelja, 2. pobink.: Feliks in Fortunat.

19. junija, ponedeljek: Julijana, Gervazij in Protazij.

20. junija, torek: Silverij pap., Florentina, dev.

21. junija, sredo: Alojzij, Alban, sp.

22. junija, četrtek: Ahacij, muč., Pavlin, šk., Nicej, šk.

23. junija, petek: Srce Jezusovo, Eberhard, šk.

24. junija, sobota: Janez Krstnik, rojstvo (Kres).

Napadena procesija — Škof z Najsvetejšim vržen na tla.

Svobodomislecí so povsod enaki. Na jeziku vedno svoboda, svoboda in svoboda, a svobodomiselná svoboda je velika lažnjiva hinavščina. To so izkušali in izkušajo še danes katoličani. Svoboda za vse, samo če zagleda kaka svobodomiselná drhal verne katoličane, pokaže v vsej podlosti svojo nesvobodomiselnó surovost in krvočelnost. To smo doživeli katoličani na Španskem, doživeli letos na Portugalskem in tudi v Ljubljani, ko so svobodomiselní frkolini opljuvali naše vrle redovnice. Strašno bogokletstvo in zločinstvo se je pa pripetilo na Telovo na Laškem v Fabrianu. Verni katoličani so imeli v Fabrianu procesijo. Medtem ko je katoličan molili in izpolnjevali svojo versko dolžnost, se je pripravljala svobodomiselná sodrga, da napade procesijo. Svoj peklenški načrt so svobodomislecí tudi izvedli. **Napadli so procesijo in iztrgali bandera, jih trgali in hodili po njih. Ne dovolj! Nesramno so psovali in žalili katoliške duhovnike in napadli škofa, ki je nosil Najsvetejši! Vrgli so škofa z Najsvetejšim na tla!** Kdo ve, kaj bi se bilo še vse zgodilo, da ni prihitela stotnja vojakov na pomoč, zastražila škofa in ga spremila v cerkev nazaj. O tem najnovejšem peklenškem napadu je vložil včeraj v italijanski zbornici poslanec Meda interpelacijo.

Kako so zapravili zaplenjeno premoženje francoskih cerkva.

Dne 15. junija je bil v Parizu zaslišan aretirani bivši ravnatelj računstva v francoskem zunanjem ministrstvu Hamon. Lepi likvidator Diaz, ki je z njegovo pomočjo defraudiral milijone cerkvam ugrabljenega premoženja, je na leto zapravil 100.000 frankov za svojo priležnico. Hamon ga je pa še prekosil. Pred preiskovalnim sodnikom je priznal, da je porabil vsako leto 500.000 frankov ukradenega denarja za svojo priležnico. Tako je prišlo »ljudstvu« v korist od francoskih svobodomislecov cerkvam ugrabljeno premoženje. Ko je preiskovalni sodnik zaslišal Hamonovo priležnico gđno. Gariel, ji je vzel s prsta prstan, vreden 100.000 frankov, katerega je Hamon kupil svoji priležnici z cerkvi ugrabljenega premoženja. **Povejte to ljudstvu!** To poročajo celo nemški liberalni časopisi (dunajski »Zeitg«), slovenski liberalni časopisi pa bodo seve to zamolčali.

Dnevne novice.

+ Izid volitev v kranjskih mestih.

Dejstvo, da je S. L. S. pri zadnjih volitvah prodrla skoro na vsej črti tudi v kranjskih mestih, je slovenske liberalce zelo potrló. »Slovenski Narod« si razlaga ta izid na čudovit način. Volitve S. L. S. je namreč vse za hlapce proglasil. »Narod« piše v sredo, da izid volitev v mestih »dokazuje, da meščani v teh mestih niso nič vplivali na svoje hlapce ter jih pustili, naj volijo kakor hočejo, saj so tako vedeli, da je zmaga izključena. Ti hlapci pa so volili tako, kakor so jim velevali frančiškani in kaplani in dekle in kuharice. V malih mestih na deželi so tisti, ki nič davka ne plačujejo, še hudo zaostali, ali vse to nič ne vpliva na značaj dotičnega mesta in na mišljenje meščanov.« — To je jako priprosta razlaga, kar ni napredno volilo, pa je hlapec postalo. Če bo pa ta razlaga kranjske liberalce potolažila, je pa drugo vprašanje. Mladini si pa stvar drugače tolmačijo. »Jutro« si je liberalne prvake precej privoščilo in valí vso krivdo za nesrečni izid volitev nanje. Piše namreč takole: »Treba je govoriti o naših mestih, kajti nihče ne more reči, da klerikalne večine niso sramota za mesta in za one, ki so s svojo vzdržljivostjo k njim pripomogli. Naša mesta so bila preje navajena, da so volila svojega poslanca, ki je bil navadno kak doktor. Po novem volivnem redu so bila mesta združena z deželo, meščanstvo je bilo uždajeno in — kakor se vidi — neče voliti kmečkih kandidatov. To je treba obsojati. Ako ni šlo za drugo, šlo je pri zadnjih volitvah za to, da se dokaže, kako mnogoštevilne so napredne vrste, in da se kljub vsemu terorizmu ne manjšajo, ampak množe. In dočim moremo na deželi pokazati napredek, so mesta vsled svojega neumestnega postopanja pokazala, klerikalcem na veselje — nazadovanje. Temu je kriv oni neopravičeni meščanski ponos, ki ni niti demokratičen, niti moderen in kaže le na staro špisburgarstvo, ki bi se moralo že zdavnaj preživeti.« — Potem ko je mladina meščane po deželi okračala in jih kar proglasila za »špispurgarje«, je zapisala v svojem glasilu tudi nekaj bridkih ljubljanskim meščanom: »Mi niti z Ljubljano ne moremo biti zadovoljni. Ono število glasov, ki so ostali doma,

na Krasu na škodo slovenstvu. Slovenci smo v ogromni večini pristaši S. L. S. Zakaj se ji odtegujejo Tržačani? Zakaj štulijo Gregorina z njegovim liberalstvom pod tvrdo »Edinosti« v boj proti naši stranki, proti slovenskemu narodu?

Naravnost smešno je, da se tovariš tistega dr. Rybača, ki je kandidiral in zmagal na izključno narodnem programu, na Krasu peha za liberalstvo. Škoda moči, škoda truda. Če zmaga in če se mu Rybač pridruži, bosta oba brez pomena. Ali se naši Korošci in Štajerci ne bojujejo še mnogo bolj požrtvovalno in še v hujših razmerah nego Tržačani? Ali ni slovenska trobojnica v rokah S. L. S. varna? Berite no nemške liste; in Nemec je najhujši nasprotnik nego Lah. Graški listi venomer povdarjajo, da je največja nevarnost za nemštvo S. L. S. Ni ga domala nobenega alpskega nemško nacionalnega lista, da ne bi v njem napadali dr. Šusteršiča ali dr. Kreka. Zato je pa seveda treba Tržačanom na boj proti dr. Šusteršiču in stranki, ki jo vodi. Hinavska je narodnost, ki stopa na tak način na plan.

Gregorin je liberalen kandidat in nič več. Motil bi se temeljito, kdor bi mislil, da se naša stranka njega kot poslanca boji. To nam ne pride niti na um, toda neumno se nam zdi, da se v tako resnih časih Tržačani igrajo z našo politiko in bodočnostjo. Ne samo neumno, ampak tudi naravnost izdajalumno, ampak tudi naravnost izdajalsko! Ko bi hoteli Tržačani res pospeševati in bi šli za njim. Zdaj pa hočejo s silo in zvijačo razbiti narod ravno na najvažnejšem delu naše domovine. Tak človek, ki mu je liberalstvo več, nego slovenstvo, bi sploh ne smel imeti v naši javnosti več besede. Drugod je tudi nima, nego na Tržaškem, kjer se pod krinko edinosti seje razdor in onemogočuje skupni nastop slovenskih zastopnikov.

Po naši sodbi je nemogoče sodelovanje naših poslancev z liberalcem Gregorinom, ko bi bil izvoljen. S. L. S. je protiliberalna in mora nasproti vsem liberalcem zastopati tisto stališče, katero je zastopala ogromna večina slovenskih mož, ki so si iz njene srede izbrali svoje zastopnike. Gregorina menda vleče k dalmatinskim narodnjakom. Naj vpraša Rybača, koliko bi je pri njih slovarska ura in koliko se je zanesti nanje. Volitev na Krasu je zdaj najvažnejša. Gregorinova morebitna zmaga sicer ne ustavi našega dela, pač pa oslabi njegove uspehe. Narod je S. L. S. In kdor je proti nji, je proti narodu! Gregorin ni neumen človek. Zato bi smeli, ko bi hoteli posnemati manire »Edinosti« proti našim možem vprašati, koliko je pa dobil za svojo kandidaturo? In ko bi tako vprašali, bi zatulila »Edinost«.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbje v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

: Naročajte „Slovenca“.

Od dvanajstih opoldne do dvanajstih ponoči čakam jaz, dvanajst starcev na krvnikov prihod z grozo in trepetom. Ob dvanajstih ponoči se dvignem jaz, dvanajst starcev proti lancasterskemu gradu in vidim z dvanajstimi obrazi proti zidu.

Ko je prvič strašilo v tej hiši in v nevestini sobi, kjer sem jaz vedno govoril: »Umri!« sem vedel, da ne bom imel miru, dokler ne govorim z dvema človekoma ter pripovedujem o svojem zločinu. Leto za letom sem pričakoval na prihod dveh mož v to sobo. Prišlece sem sprejemal ob vsaki uri jaz, eden, dva, trije, štirji, pet, šest, sedem, osem, devet, deset, enajst, dvanajst starcev, dokler nisem odšel na grad. Nekoč sta prišla dva moža ter hotela videti strahove; poplunujoči sta prišla v to sobo. In jaz, dvanajst starcev na lancasterskem gradu sem ju videl.

Malo pred eno se je eden naslonil na divan. Drugi pa je dejal: »Čuj, prve ure so najhujše!« Oni pa je odgovoril: »Ne morem več, vzbudi me takoj!« In udarila je ura ena, jaz sem stal pred njim, drugi je pa spal. Pripovedoval sem svojo obsodbo zaman, ker speči ni slišal. Da, in tako bode vedno, nikdar ne bodeta poslušala dva moje obtožbe, da bi me mogla rešiti. Naj pridem ka-

darkoli, vedno bode eden spal. Gorje, gorje, gorje!

Pri teh besedah sta oba starca lomila roke. Goodchild se je v grozi zavedel, da je bil pravzaprav sam s starcem. Z obupno silo je pretrgal njiu pogleda in se osvobodil. Planil je kvišku, pograbil prijatelja in zbežal z njim po stopnicah.

»Ali se ti meša?« ga je vprašal začudeno Tomaž Idle. »Tu ni moja spalnica, kam pa me neseš. Spusti me vendar!«

Goodchild ga je postavil na hodnik na tla in ga prestrašeno gledal.

»Kaj pa se je zgodilo?«

»En starac, dva starca . . .«

»Neka stara babura.« se je zakrohotal Tomaž in odšel po stopnicah.

»Ali zatrjujem ti, Tomaž, ko si ti zaspal, ko je udarila ena . . .«

»Pojdi, pojdi, ne čenčaj neumnost; niti očesa nisem zatnil.«

Prepirala sta se in Goodchild je trdil, da se mu ni moglo kaj takega sanjati, ker je bdel in videl, da Tomaž spi; kako more on torej trditi, da ni bilo nikogar? Tomaž Idle je zopet trdil, da on ni spal, da zvečer sploh nikdar ne zaspi na divanu, nasprotno pa, da Goodchild vsak večer zaspi na divanu ali v naslonjaču. Zjediniti se nista mogla ne v tem ne onem in spravila

sta se v posteljo. Goodchild je imel zadnjo besedo, pa je dejal:

»Sedaj vem, da sem imel prikazen, še vse natanko vem. Zapisal bom in dal tiskati, da lahko vsakdo čita, naj verjame ali ne. Lahko noč!«

Volivna pesem.

Na Kranjskem se zopet je enkrat volilo, kjer se liberalcem tako je godilo: V ljubljanski okolici neki Tribuč dobil je od naših pošteno po buč, ker tu liberalizem za vedno je fuč! Tam v Zalem se logu joka Strojčev, ker je pri volitvah postal pogorevc, ujel le nekaj zapeljanih je šleve. Na Notranjskem je kandidiral Novak, od žalosti nosil bo črn zdaj trak, po vodi ušel mu poslanski je frak. Tam v Laščah je hotel zmagati Pucelj, ki vlekel vedno liberalni je cucelj, zdaj spet se bo skril samostojen ta mucelj. Še Sichelu dolj tam sredi Logatca dišala je dobro dunajska pratca, oh, zdaj so zaprta poslanska mu vratca; ostal še nadalje bo ekspediter, ker ga je zadel tak strašen maler,

Še Ta v čar naš stari je zlezel na dan, nad Kreka se spravil je ta velikan, pa tisoče naših planilo je nanj, in Tavčar se žalosten silno zjezi, na Visoko odpelje se in sulce lovi. In Triller je spet enkrat zatriliral, misleč, da Gorenjsko bo on komandiral,

pa se je le strašno za vedno blamiral. In Ribnikar Dolfek debeli ta mali

bi tudi radi poslanec postali, pa hitro s trebuhom domov so zbežali. Nad Jarca šel Majerle — lepa figura,

še temu dišala je kandidatura, zdaj ve, po čim da liberalna je — ura. In Reischerjev Joško je šel nad Povšeta,

pozabil skrbeti je za očeta, rajš zbiral krog sebe liberalna teleta. In Višnikar svetnik, ta mož iz penziona,

je hotel prit do poslanskega trona, a Ribničan njemu pošteno polona. Ze zopet pribrenčal z Skaručne j. Sršen,

ki dvakrat že bil od naših je kršen, zdaj panj je njegov že čisto razpršen. Tako liberalci so pogoreli, od stoicev poslanskih slovo so vzeli, požrl jih vse klerikalni je zmaj, nikoli jih več ne bode nazaj!

so bili skoraj gotovo napredni. Tudi v ljubljanskih meščanskih vrstah je mnogo starega in nemodernega, mnogo ponosa in komodnosti, pa tem manj smisla za skupni napredek in za splošno blagostanje; to je škodljivo za meščanstvo in za mesto. Omenimo še nekaj. Oni napredni meščani, ki bi bili volili, ako bi bili po deželi za kandidate le doktorji, oziroma zastopniki inteligence, lahko iz števil vidijo, da so dobili kandidati iz Ljubljane najmanj glasov in da ljudstvo glasuje le za domače, oziroma kmečke kandidate, ki so dobili lepo število glasov proti klerikalnim kandidatom. To uči dovolj in bo menda marsikoga izučilo. Naše meščanstvo mora izpredvideti, da je storilo premalo za prosveto med ljudstvom, da je mnogo zakrivilo, da je zmagal pri nas v taki meri klerikalizem, da je bilo ono »visoko stališče« nam v škodo, ker je bilo nenarodno in nedemokratično. — Iz vsega se vidi, da piše med liberalnimi mladini nov veter, ki je obrnjen proti dr. Tavčarju. To je plačilo mladinov za dr. Tavčarja, ki je blagajnik mladinske politike. Mladini naj pa si nikar ne domišljujejo, da bodo podrli trdnjavo, ob kateri so se vse Tavčarjeve pšice odletele. Dr. Tavčar je bil tudi enkrat mlad, a slovensko ljudstvo je šlo mimo njegove mladosti, dr. Žerjav je bil tudi mlad, ustvaril precej gospodarskih organizacij, a nazadnje padel sam v jamo. In tako se bo brez dvoma zgodilo tudi s tistimi mladimi doktorji, ki se ustijo, da bodo preskočili naše zidove.

+ Zmage S. L. S. Z Blok na Notranjskem se nam piše: Dvojno zmago slavimo te dni na Blokah: zmago pri državnozborskih in zmago pri občinskih volitvah. Dočim je bila pri prvih stvar lahka in je dr. Žitnik brez kakšne agitacije dosegel imponantno število 462 glasov, je bil pa pri občinskih toliko bolj vroč boj. Tako burnih občinskih volitev na Blokah še nismo imeli. Dosedanji glavar liberalcev in steber vsega liberalizma, kar ga je v bloški, trojiški in vidovski župniji, Ivan Modic iz Nove vasi, je sicer strl in politično ubit, ker je pri »Glavni« več kot preveč udeležen. Za plačilo bo zdaj skoro popolnoma uničen. To je mož že sam pripoznal. A kljub vsem žalostnim skušnjam se ni spametoval. Za liberalizem je še vedno vnet in ga podpira kolikor more. Pri njem so se zbirali k sejama dan za dnevom liberalni kolovodje in se posvetovali, kako priti zopet do one moči, ki so jo zgubili pred dvema leti. Pa bilo je zastoj, četudi so dobili novega voditelja. Glavno besedo in vodstvo liberalne stranke na Blokah je namreč prevzel v zadnjem času bivši deželni poslanec Fr. Modic na Lahovem. Dolgo časa se je delal pristaša S. L. S. in nekatere tudi premotil. A naši moške mu niso zaupali nikdar in tudi niso hoteli z njim nič imeti. Zato je nastopil s svojim, za liberalizem še bolj nadebudnim sinkom Franceljom proti njim in skušala sta s pomočjo liberalcev priti do kakšnega pomena. Pa moža sta se hudo zmotila. Prepričati se bosta morala prejalisej, da liberalizem na Blokah, kar ga je še, je gnil in črv in kdor se bo skušal po njem dvigniti, bo obležal.

+ Boj za Savo. Dne 28. t. m. se vrši pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ra-

dovljici obravnava o dveh projektih za izrabo savske vodne sile med Radovljico in Otočami. Konkurenta sta »Internationale Elektrizitätsgesellschaft« iz Berolina in kranjski deželni odbor. Oba sta osnovala svoje projekte na istem mestu. Sava se uporabi od mostu nad Lancovim in Radovljico do železniškega mostu pri Otočah. Projekt deželnega odbora je izdatnejši in bi dal okoli 6000 konjskih sil. Projekt »Internationale elektricihne družbe« je pa postal neizvršljiv tudi zaradi tega, ker si je deželni odbor že zagotovil ves potreben svet. Deželni odbor je sklenil s posestniki 128 parcel ob Savi opcijske pogodbe in je tako ves savski breg v dolžini 6 km v rokah deželnega odbora. Zaradi tega tam sploh nihče drugi graditi ne more, kakor edino le deželni odbor kranjski. — Akcijska družba Leykam-Josefsthale vložila prošnjo za koncesijo ob Savi v kranjskem okraju.

+ Kjer ste vesel zmage 13. junija izvoljeni in volilci, spomnite se z »Darovi zmage« Slovenske Straže! Meja potrebuje pomoči!

+ Slovenska Straža. 9. julij nam prinese nove podružnice: Dornova pri Ptuj, Radeče pri Zidanem mostu, Ribnica. Katera bo četrta, peta, šesta, sedma itd.? Zadnji čas je, da se oglasašo še druge župnije, da jim preskrbimo potrjenje pravil.

+ Podlo maščevanje. Iz Krškega dne 16. junija. Govorilo se je po našem mestu, kako podlo so se leskovski liberalci maščevali, ker so bili pri volitvi tako pošteno tepeni. Podam se tja, in tu vidim, česa je zmožen le liberalci. Lahko se reče, da je leskovska farna cerkev v notranjščini ena najbednejših cerkva v deželi. Nov tlak, nove orgle, nove klopi, nov križev pot, nov tabernakelj, prelepa slikarija, vse to in drugo obnovenje je stalo 25.000 kron in leskovski farmani niso k vsem tem velikim stroškom prispevali niti enega vinarja. So pa vsi dobri farmani tudi veseli svoje farne cerkve. In liberalci? V noči od srede na četrtek so zunanjo stran cerkve od zakristije do zvonika v kolikor more odrašen človek doseči, namazali s katroanom v raznovrstnih ostudnih podobah in napisih. Kaj takega je le zmožna podivjana liberalna živina. Liberalci, poslušajte, kaj govori do skrajnosti razljučeno ljudstvo! Ko so ljudje na praznik prišli k jutranji službi božji in videli, kako je oskrnjena farna cerkev, je bilo vse sliho ogorčeno nad tem podlim maščevanjem od strani liberalcev, mnogi so jokali. In ni bilo zadosti, da se je to zgodilo s farno cerkvijo, pomazali so tudi prijazno lepo podružnico sv. Ane, ki stoji na prijaznem hričku sredi vasi.

+ Imenovan je za provizorja v Št. Juriju ob Ziljski dolini za župnega provizorja č. g. Anton Stritof.

— K nesreči na morju se nam dodatno piše iz Trsta: Med ponesrečenci se nahaja tudi nekaj ribičev iz Sv. Križa pri Trstu. Dosedaj se je našlo 17 oseb, o petih drugih se smatra, da jih je morje kam zaneslo. V tržaški luki plava nebroj desk razbitih ladij. Bivša bojna ladja »Trieste«, ki je dosedaj služila za Lloydovo morsk skladišče, je na sprednjem koncu popolnoma razbita. Jadrnice italijanskih mornarjev so docela vse poškodovane, nekaj se jih

je potopilo. Ciklon je napravil ogromno škodo gradu Miramar. Zid sobe, v kateri je cesar Maksimilijan sprejel delegacijo Meksikanov, kateri so mu ponudili meksikansko krono, se je porušil v morje. Voda je poškodovala mobilije. Izpodkopala je par dreves in vrtno nasade precej opustošila. Pogreša se tudi častnika Mateja Zotti in pomorščaka Mateja Ragusin, oba namesčena na parniku »Aristea«, ter čoln s tremi brati Bogatec iz Sv. Križa. Pogreb kapitana Marasciullo se zajedno s ostalimi ponesrečenci vrši jutri ob 10. uri. Od druge strani se nam še poroča: Generalni ravnatelj Lloydja, Albert Frankfurter, je izjavil sledeče o škodi, ki jo je povzročil predvčerajšnjim vihar v Trstu: Bila je grozna noč za Trst. V dveh urah je bila storjena ogromna škoda in mnogo pristaniških zgradb razrušenih. Škoda se še ne more natančno določiti; gotovo pa bo presežala vsoto več milijonov. Poškodbe ladij avstrijskega Lloydja znašajo nad četrto milijona kron. Lloyd pa je proti nezgodam zavarovan. Srečen slučaj je preprečil, da ni bila nesreča še večja. Ladje so bile dobro zasidrane in privezane, dalje pa je bila tudi sreča, da je Lloydov parnik »Stadion« bil zasidran v sredini pristanišča in bil tako obramba za ostale ladje napram velikanskim valovom. Seveda je »Stadion« vsled tega močno poškodovan. Da se pristaniške zgradbe spravijo zopet v prejšnje stanje, bo trajalo več mesecev, vendar pa promet vsled tega ne bo trpel. Po mojih informacijah pogrešajo 29 oseb. Pogrešani mornarji v Sv. Križu, 40 po številu, so ostali pri življenju. Javili so se predvčerajšnjim pri mornariški oblasti. Iz valov so potegnili mnogo trupel. Mnogi mornarji so težko ranjeni. Pri škodnjem se je potopilo 12 jadrnic. V novi prosti luki je zagnalo parnik »Amphitrite« v pristaniški nasip, ki je vsled tega poškodovan v dolžini 80 m. Poškodbe večine Lloydovih parnikov so primeroma težke. Kako močan je bil vihar, si more človek predstavljati, ako se pomisli, da je na cesti v Miramar ruvalo stoletne smreke s koreninami vred iz tal in jih metalo v morje. Del ceste je popolnoma razdrt.

Pristaniške zgradbe so začeli že popravljati. Poškodovane Lloydove parnike so prepeljali v arzenal. Parnik »Princ Hohenlohe« je odplul v Kotor ter ga bodo popravili šele ob povratku, ker njegove poškodbe niso znatne. Veliko več kot Lloydovi parniki so trpele ladje ostalih parobrodskih družb. Danes se vrši pogreb žrtev viharja, katerega se bo udeležila velika množica.

— Nevihla in poplave. V noči od 14. na 15. junija je zapal po vrhu Velike gore (1111 m) pri Ribnici 10 cm debel sneg. Vsako noč so po dolini hude nevihte s treskom. Dolenjevaško polje je poplavljenost. Žito in trava uničena. Tudi po drugih gorah je sneg jako nizko padel. Med St. Petrom in Ležečami na Notranjskem je klestila debela toča.

— Velika Dolina je volila s Slovensko Ljudsko Stranko in dala Hladniku 312 glasov, Ribnikarju samo 58 in Hrastovčanu 34 glasov. Vzdignili so se zato stari liberalci in sklenili, da bodo župnika obglavili in sploh v volilnem okraju razveljavili volitve in vrgli Hladnika. Ribnikar ima toraj še lahko upanje. Če ne bo ta poizkus zopet bla-

maža — lansko leto ni pomagala pritožba na škofa tistih velekrščanskih mož, ki so letos volili Ribnikarja in Hrastovčana. — Toča je napravila v maju precej škode na Črniku, Zakovcu in Vidolcu, pomoči upamo od izvoljenega poslanca. Ribnikar gotovo ne bo ničesar dal, dasi je govoril, da bi kot poslanec ob takih prilikah denar seboj nosil in vso škodo povrnil.

— Ukradena vojaška blagajna. Srednje. V noči med 12. in 13. t. mes. je bila ukradena vojaška železna blagajna iz vojaške pisarne tukaj nastanjenih domobrancev 27. pešpolka šeste stotnije. V blagajni je baje bilo 3500 K in nekaj spisov. Pisarna je bila v neki kmečki hiši v sobi v pritličju. Vhod v pisarno je bil iz kuhinje, ki ima dva izhoda. Govore, da je štiri dni poprej zmanjkal ključ iz vrat pisarne; pisarna ni bila zaklenjena, tudi kuhinja ni bila zaprta, ker v prvem nadstropju spi nekaj vojakov, nad pisarno pa družina hišnega gospodarja. O tatovih ni ne duha ne sluha.

— Zopet strašna nesreča s puško. Iz Črnega vrha pri Polhovem gradu se nam piše: Poročam vam o veliki nesreči, ki se je dogodila pri Pečeniku, hišna številka 42. Včeraj popoldne je prišel obiskat Luka Bradeško (Kreslov), 16letni mladenič, svojo sestro k Pečeniku, kjer je omožena. Ker so bili zelo prijatelji, reče Janez Pečenik Luki, naj gre z njim v »gornjo hišo«. Tam mu razkazuje svoje stvari. Na zidu je vise-la puška, katero sname Janez Pečenik in jo da Luki, rekoč: Poglej, kakšno puško imam! Fant, ne vedoč, da je nabasana, začne privzdigovati petelina, a nesreča je hotela, da se je puška sprožila in strel je zadel Janeza ravno v glavo, ki je bil na mestu mrtev. Zelo žalujejo pri Pečeniku, a še bolj pri Kreslu. Janez Pečenik, polgruntar v Črnem vrhu, hišna številka 42, je bil star šele 28 let ter je zapustil vso obupano ženo in dvoje otrok. Bil je dober katoličan in vrl gospodar. Posebno je ljubil svoje starše. O, koliko nesreč se zgodi s puškami!

— Požar. V noči med 14. in 15. t. m. so v Zagonu, občina Postojna, pogoreli štirje gospodarji. Pogorelo jim je skoraj vse; škode je nad 16.000 kron. Vsi pogorelci so zadolženi in podpore potrební.

— Sava, najboljšo čistilo za čevlje in vsako usnje. Glavni založnik K. A. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

— V štepanji vasi je umrl včeraj Orel brat Franc Inglič. Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne. Šentpeterski Orel se udeleži pogreba in je zbirališče ob pol 3. uri v društvenih prostorih v Podbojevi hiši. Na gotovo svidenje. Na zdar!

— V Kranju je otvoril gospod J. Rozman, večletni solicator pri dr. V. Štampilharju, prometno pisarno.

— Gad je pičil v Naklu 13letnega posestnikovega sina Valentina Kendo, ko je nabiral cvetlice. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

— Starišem in dijaškim gospodinjstvom, obojim bi bilo ustreženo, ako bi že sedaj pred velikimi počitnicami izvedeli za dobro stanovanje oziroma za dobre dijake. V začetku julija bodo vzprejemne izkušnje za gimnazije in realke. Ob isti priliki, stariši, preskrbite sinovom stanovanje. Oglašilo se je več do-

Vulitve sa, hvala Bugu, zdej za en čas u kraj. Zdej pa, gspudi, tist ke ste zvolen; zdej u pa treba u roka plunt in začat delat. Zdej glejte, de u mesu, če že ne glih čist zastoja, pa saj na pu zastojn, če ne na uma zaduovln iz vam in pikal vas uma ud useh plati, ket kumari na Pasim brode. Tud za kvarterje, glejte, de s ute am uzal in skumanderl, de uja pu kršansk cen in pijača, nej s u že alkuholna al pa brez alkuhola more past u cen, če se ute dobr za držal na Duni.

Kulkr se men zdi, sa tud dauki čist naputreiben in te u treba na usaka viža tud dol udpraut. Kua pa mama prouzprout ud dauku? Daukinisa za jest in nisa za pit, u daukeh tud stanvat na

morma in de b se ked u dauke ublaču, tud še nism nekol slišu. Zatu dauke preč, de na uma slišal ud neh nekol več.

Pepe Tripubuč je raztresu ukul pu iblansk ukole soje ublube, kokr na pustn tork kumfeti. Pa iblansk ukolčani sa čudn in trmast lde. Te s na daja prou nč dupuvedat; kar soja tešaja naprej; »Tripubuč more ustau u Iblan!« sa upil. »Nega mama preveč rad, de b ga pustl pu svet iz trebuham za kruham. Na Duni nej gre dohtar Šuštaršič!« In Tripubuč u ustou lepu u Iblan med sojem dragem in souze ginejna sa mu prtekle pu liceh, ke je vidu, kulkr lebezen maja lde du nega.

Leberalci sa sploh prilublen, strašn prilublen na Krajskem, zatu je pa škoda, de b se matral in silel na Duni, ke jh Krajnci na uja pustl ud sebe preč.

Sevede, dohtar Taučar b ta nar rajš use kunkurente spravu vn iz Krajske dežele, de b mu ja na mogu hodet nubedn več u negau pulitičen zele. In je reku clu enkat »pr Rož«, ke je biu neki nataknen: »če vuliuci na uja zvulil za državne puslance te naše balamute in jih tku spraul na Duni men spred uči, jh um pa jest pu šub puslou usagca u soj rojstn kraj prec ke am ratu žepan. Dokler mam te ldi ukul sebe, nimam nekol mirne urce.«

Zatu tud »Narud« ni mogu prehvalt leberalne kandidatu in »Jutr«, ket ta nar bulš dohtar Taučarju prijatu — sevede sam u nuvejšem čas — mu

je na use kripke pumagu. Sevede pa »Narud« in »Jutr« ubračata, vuliuci pa ubrneja in dohtar Taučarju zgagari sa lepu ubičkal u negau blizin, de mu uja frderbval še tiste mirne urce, ke b s jh lohka drač prvošu, in čičkal uja tulk časa, dokler se dohtar Taučar na u učičku na žepansk stou in jm pukazu pu čim je žmah.

Men se je tud učas tužil pu Duni in prpuroču sm se že usm strankam, de b skumenderale, de b pršou ke; pa na kerga sm se ubrnu, usak me je nahru-lu, de morm ustau u Iblan. Rank žepan, gspud Hribar m je clu kar narau-nast u ubraz puvedu, de nej s Duni kar iz glave vn zbijem. »Tebe nucama tle!« je reku. »Ti s kokr šuka, ke ja spesteja u ribnak med karfe, de se preveče na puleneja. Kašn b pa bli naš lde, če b tebe na blu?! Še zdej, ke jh ti zme-ri bezaš, sa ket klade; kamr jh pu-stauš, tam pa stujeja in jh ni za pr-praut h kašnmo pametnmo dele.«

Tku me je reku gspud Hribar in jest sem ga ubugu, ke se m je zdel, de ma prou in ustou sm u Iblan. In zdej sm se že tku prvađu Iblane, de če grem le na Grad, pa že gledam spet nazaj dol u Iblana in vem, de b ud samga domatožja scagu, če b mogu jt enkat tku deleč, de b se več Iblana na vidla.

Usak ma holt rad soj gnejzd. Sej gspud dohtar Taučar se tud ta nar rajš drži bliz soja gnejzda; de je kanderu u kamnškem ukraj, ga je sama foušja, de b en druh na biu zvolen, h

tem prpraula. Kuku je ta srumak pu-goru pr teh vulitvah, je pa že več ket hedu. Ke mu je na nus pršlu, de je zvolen gspud dohtar Krek, in de je on iz soja foušja ured skus padu, ga je tku pretresl, de se mu je kufe zaletu, ke ga je glih iz ta nar večem apetitam piu. Ja, pa ni nč za pumagat. Jest praum, de se u hmal začeu leberalcem kufe za-letavat tud pr iblanskeh vulitvah. Zdej je že use tku lepu napelan, de morja iblansk kandidati le skus ta voske vulitve še kašn upajne mt. Če mejčkn drač sapca putegne, pa u tud iblansk mandat leberalcem udpihala; zdej sa leberalci že clu u Iblan tku redk na-sjan, ket drevesa na Krase in če b jih placrešpehtar iz sojmo širokmo hrbtam pred burja na varvu, pa b bli hmal še te iz kurenina vn zravan.

Sevede leberalce tu skrbí in grima-ja se zavle tega, ke pousod ta kratka putegneja pr vulitvah, pa če maja preš še tku sijajne shode in če še tulk barab prulečaja iz saba, de shode Sluvsnske Ludske Stranke razbijaja in pr lebe-ralne shodeh drejn markeraja. De sa leberaln shodi sam Potemkinuve vasi, pa useli vulitve pukažaja. Sam iz šta-tistem pulitičen tejater pelat, je res ža-lastn, in tu leberalne tejaterderehtarje skrbí in jm dela sive lase, pa pumagat jm na more nubedn, še na vem, če b kej bulš upravl, če b jim pršou na pu-muč sam

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

brh gospodinj, ki bi vzele dijaške ali samo na stanovanje ali tudi na hrano. Drage volje posreduje »Društvo dobrodelnih gospo« v Ljubljani. Nanj se obrnite ustno ali pisмено, oziroma na podpredsednika tega društva g. dr. Ferd. Čekal-a, Vodnikov trg št. 4.

— **Vipavski Orel** naznanja bratskim okrožnim odsekom in bratom telovadcem, da se je zadeva glede telovadnice popolnoma uredila. Telovadba se vrši v dvorani v »Tabru« kakor preje. Na zdar!

— **Iz Koroške Bele.** V »Zarji« št. 8 napada me nekdo z namenom mi škodovati. Ker se skriva za podpis »Prizadet«, pozivljam istega, da se s polnim imenom podpiše, da se nato kje druge pogovoriva. Dokler tega ne stori, je v mojih očeh navaden lažnjivec, hinavec in obrekovalec. — Hlebec Anton, postajenačelnik, Javornik.

— **Gasilno društvo v Borovnici** obhaja v nedeljo, 18. t. m., svojo 25letnico. Dopoldne po maši bo dekoriranje petih članov društva v priznanje za njih 25letno požrtvovalno delo pri društvu. Popoldne ob 4. uri bode koncert, igra, prosta zabava in ples na vrtu gostilne pri Jos. Mavcu. Za veselico se delajo velike priprave in Borovničani so postavili v proslavo tega dne nad trideset visokih mlajev. Ker bo še lepo vreme, tedaj je pričakovati živahne zabave in obile udeležbe. Na pomoč!

VOLILNI IZGREDI.

V Ganovših, Vzhodna Galicija, so napadli pristaši ruske stranke bivšega rusinskega kandidata Starucha in ga tako pretepli, da je nevarno ranjen.

DALMATINSKI LIBERALCI Z NOŽMI NA PRAVAŠE.

V Gelzi na Lošnju je neki liberalni pristaš Trešičev z nožem zabodel v prsa člana hrvaške stranke prava Jožefa Skrivanellija.

NOVI SEKČNI NAČELNIK.

Ministerialni tajnik dr. Alfred Promter je postal sekčni načelnik predsedstva v trgovinskem ministrstvu.

SANKCIONIRANE BOSENSKE POSTAVE.

Cesar je sankcioniral po bosenskem deželnem zboru sklenjeni postavi o kmečki odvezi in o ureditvi plač gozdnim čuvajem.

ITALIJANSKA VLADA PROTI TROZVEZI.

Diplomati pripisujejo veliko važnost govoru bivšega ministra Guicciardinija v italijanski zbornici, v katerem je naglašal, da trozveza ni velikega pomena. Sodijo, da je govoril po naročilu vlade, ki namerava izpremeniti smer svoje zunanje politike. Tudi »Corriere della Sera« nastopa za to, da se opusti zveza z Avstrijo.

Ljubljanske novice.

VOLILCI S. L. S. V LJUBLJANI!
V nedeljo 18. t. m. ob 11. uri dopoldne je velik volilni shod S. L. S. v veliki dvorani hotela »Union«.

Agitirajte za veliko udeležbo. Vsi somišljeniki na shod!

Ij Somišljeniki! Pojdite po glasovnice na vlado ali pa se oglašite pri zapnikih S. L. S. Agitirajte od moža do moža, vsak naj pridobi nekaj volilcev in zmaga bo naša!

Vsak naj si prihrani volilno legitimacijo; kdor jo je izgubil, naj gre nemudoma iskat novo na vlado v predsedstvo pisarno, soba št. 32.

Tajništvo S. L. S. (Miklošičeva cesta 6, leve stopnjice, II. nadstropje, telefon št. 301) posluje do ožje volitve vsak dan od 8. do 1. ure in od 3. do 8. ure zvečer in v nedeljo od 10. do 12. ure opoldne.

Ij Sijajen volilni shod S. L. S. pri Marenčetu. Navdušenje med našimi somišljeniki je vsled strahovitega poraza, ki so ga doživeli ob zadnjih volitvah liberalci v Ljubljani, vedno večje. Danes so liberalci v Ljubljani navezani na opozicijo, na tisto opozicijo, ki so jo sami vedno zatirali, če hočejo, da spravijo svojega kandidata ob ožjih volitvah v državni zbor. Navdušenje naših ljudi je prekipelo včeraj zvečer, ko smo zborovali pri Marenčetu na Dolenjski cesti. Prostoren salon nabito poln naših ljudi. Prišli so gledat navdušene naše volilce tudi liberalci, na čelu jim »Narodov« urednik Pustoslemšek in dr. Lavš. Pustoslemšek se je jezil, češ, da se ga kdo boji, a ko se mu je povedalo, da smo mi že razbili velike liberalne shode v

Ljubljani in da lahko vsakega razbijemo, če hočemo, je obmolnil in se podal s peščico svojih zvestih k Babiču, kjer so imeli liberalci svoj shod. Ker je Pustoslemšek tako pripovedoval, da sme vsak na liberalen shod, je šel pogledat k Babiču naš somišljenik H. a liberalci so se enega našega pristaša tako ustrašili, da ga niso pustili na svoj shodiček. Točno ob napovedani uri otvoril naš shod g. K. Čeč, ki podeli besedo deželnemu in državnemu poslancu dr. Kreku. Dr. Krek v daljšem govoru predvsem pomiluje Ravniharja v slučaju, če bi bil izvoljen. Šest let bo revež. Nič ne bo opravil, kakor nista mogla ničesar opraviti dr. Tavčar in Hribar. Hoditi bo moral za nami. Kakšno stališče bo zavzel na Dunaju. Tu zabavlja čez nas, na Dunaju bo pa moral hoditi za nami. Kar bo izkušal doseči osebno za svoje somišljenike, bo naša reč, da bomo izkušali vse podreti, kar je samoobsebi umljivo. Tako življenje je pasje življenje. Le vprašajte dr. Tavčarja, če bi šel zopet na Dunaj. Trdno sem prepričan, da odgovori, rajši skočim iz kože. (Velika veselost.) V državnem zboru dosežejo uspehe le večji klubi. Ravnihar pa ne bo imel nikjer zaslombe. Naj poizkusi Ravnihar napasti našo stranko v državnem zboru, tako ga bomo skrnifrali, da ne bo ostalo nič celega na njem. Dr. Šusterskiča poznate, kako da nastopi, boje se ga drugačni ljudje kakor Ravnihar in mimogrede nazadnje tudi jaz nisem zadnji. Navezan bo na interpelacije in predloge, ki so pa le pesek v oči. Hribar je vložil res veliko interpelacij, da se je čitalo v »Narodu« in da je rekel njegov bralec: Ala, to je Hribar naredil, a dejansko ni nič naredil za svoje volilce in nič niso bili za to hudi, ker so navajeni biti Pepeti. Tavčar je prišel polomljen nazaj iz državnega zbora, nič ni naredil Hribar, dasi je poznal veliko ljudi in je bil priden, kakor da je sebe zadavil. Kaj naj napravi Ravnihar kot novinec. Kmalu bo klel tisto uro, če bo izvoljen, ker bo prihajal z Dunaja razbit, jezen na cel svet. Kdor ima Ravniharja rad, naj ga ne voli, če mu hoče dobro. Kdor pa hoče Ljubljani dobro, sploh ne sme voliti Ravniharja. Vsi vemo, koliko je Ljubljana zadnje čase trpela. Trgovsko življenje gre nazaj. Prve tri mesece je bilo letos štirikrat več meničnih tožba, kakor druga leta, kar ni nobena šala. In kdo je to zakrivil? Liberalci s svojo neumno politiko. Mi smo preskrbeli kmetu, da ima tudi zdaj naš kmet v Rajfeiznovki cenen kredit. Prost, samostojen je naš kmet. V Ljubljani pa trgovec in obrtnik še kredita ne dobi. Ljubljana mora postati središče našega juga, a kako naj postane, če se boji priditi naš človek v Ljubljano, da ne bo pobit. Kaj so vse obetali, da store mladi radikalci, ko so prišli z Dunaja. Res, vse so hoteli napraviti, a danes ni ostalo drugega kakor konkurz »Glavne«, Agro Merkurja in tem bodo sledili še drugi. Lahko rečemo liberalcem, kakor poje narodna pesem: Kaj pa ti pobiješ se v nevarnost podajaš, čez Savco v vas hodiš in plavat ne znaš. (Burna veselost. Ploskanje.) Liberalci niso znali plavati. Zdaj nimajo drugega, kakor konkurze in propadlega Ribnikarja. Lahko jim zakličemo: »Žrjavi hripavi proti jutru lete.« (Burno pritrdjevanje.) Mi smo nekaj naredili. Naredili bomo tudi v Ljubljani, če postane pametna. Liberalci ne znajo plavati. Mi smo pa fantje, ki znamo plavati! (Burno pritrdjevanje. Ploskanje.) Predsednik podeli besedo kandidatu S. L. S. dr. Gregoriču. (Živahno ploskanje. Navdušeni Živioklici dr. Gregoriču.) Dr. Gregorič naglašja, da danes reprezentira V. L. S. slovenski narod. Obrnilo je ljudstvo hrbet liberalcem. Niti enega mandata še niso priborili. Nihče ni mogel pričakovati, da doseže naša stranka take uspehe. Tudi Ljubljana se jo mora okleniti. Ljubljana je povsod ogrdena po krivdi liberalcev. Ta madež se mora izbrisati. V korist Ljubljane kandidira in zato, ker se klanja disciplini svoje stranke. Če pomislimo, da je bil deželni zbor v liberalnih rokah, moramo priznati, da mora pasti tudi Ljubljana. Za ljudstvo se v Ljubljani ni nič skrbelo. Ljudstvo hoče kruha, dobiti ga mora. Starostno zavarovanje je važno vprašanje. Tistega, ki mu nasprotuje, bi peljal v bolnišnico ali pa v hiralnico, da vidi revščino in potrebo starostnega zavarovanja. Naša dolžnost je, da delamo na to, da se izvede starostno zavarovanje. Vsak stan je vreden spoštovanja. To je ljudsko vprašanje in S. L. S. ima po svojih načelih skrbeti za vse stanove. Govornik na to ostro ožigosa tisto brezvestno špekulacijo, ki je vzrok nesreče tolikim Ljubljancem. Kdo naj pomore. Poslanec. A to zamore le, če je v stiku z močno stranko kakoršna je S. L. S. Kaj more storiti en sam? Nebroj drugih vprašanj čaka rešitve. Bil sem na Dunaju in posredoval za odpis

3% posojila. In tam v ministrstvu se je reklo, da bo odločeval o tem deželni odbor. Skrajno neprevidni bodo tisti Ljubljanci, ki bi volili liberalca, ko ima vso moč deželni odbor v rokah. Ne gre tukaj za kako osebo, marveč za stvar, za korist Ljubljane! Zdaj se regulira Gruberjev kanal. In regulirala se bo tudi Ljubljana. Pozabilo se je pa, dasi je bilo posojilo dovoljeno po deželni upravi, da se kanali regulirajo in da ne bo Ljubljana okužena ali pa da bo zastalo v škodo Barjanom osuševanje Barja. Kdo je pričel osuševati Barje. S. L. S. je to veliko delo takoj izvedla, ko je dobila moč v roko. Zato pa ne more noben pameten Barjan in sploh noben pameten Ljubljancan voliti drugače, kakor s S. L. S. (Živahno pritrdjevanje. Ploskanje. Navdušeni Živioklici dr. Gregoriču.) Predsednik Čeč nato zaključil krasno vspeli shod s pozivom, da naj na dan volitve in še prej vsak stori svojo dolžnost v korist Ljubljane. (Odobranje. Ploskanje.) Tako je S. L. S. sijajno zborovala na Dolenjski cesti, dr. Lavš, Pustoslemšek in njihovi razgrajči to pot niso več mogli razbiti shoda. Povsod napredek!

Ij Volilni shod pri Lozarju. Včeraj zvečer je bil v salonu omenjene gostilne shod, na katerem se je zbralo lepo število somišljenikov S. L. S. iz šentjakobskega okraja. Predsedoval je voditelj 3. mestne šole, gospod Cepuder. Govorila sta državnozbornski kandidat gospod dr. Vinko Gregorič in pa deželni odbornik dr. E. Lampe. Gospod kandidat je iskreno povdajal vzroke, ki ga vodijo, da kandidira, namreč ljubezen do rojstnega mesta in pa potreba, da stoji za ljubljanskim poslancem močna stranka. Brez opore v drugi stranki bo ljubljanski poslanec ničla na Dunaju. Dr. E. Lampe nam je pa v zelo živahnem in dovtipnem govoru razložil vso praznoto in zmešanost liberalne politike in pa kazal na lepe uspehe S. L. S., bodisi doma, bodisi na Dunaju.

Ij Volilci, odprite oči in volite dne 20. junija enoglasno dr. Gregoriča, ker nam pomagat je le on sam zmožen, in sicer s pomočjo poslancev S. L. S. iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Goriške. Edino njemu bo mogoče kaj storiti tudi za nedolžne žrtve »Glavne«. Dosegel nam bo tudi znižanje hišnega davka, za kar že dolgo časa deluje. Ako volite drugega poslanca, ostal bo v državnem zboru osamljen in Ljubljana ostane takorekoč brez poslanca. — Več volilcev.

Ij Liberalna komanda na magistratu — fuč! Dr. Tavčar včeraj v »Slov. Narodu« naznanja, da so zopet splavali po vodi upi liberalne stranke in da v ljubljanskem občinskem svetu ne dobi gospodarstva. Pritožbi S. L. S. proti nezakonitostim pri zadnjih občinskih volitvah na upravno sodišče je vlada prisodila odločilno moč, to je toliko časa ne bo občinskega sveta, dokler upravno sodišče ne reši pritožbe. In če bo utemeljena pritožba ugodno rešena, tedaj se vidimo pri — novih volitvah. To dela sedaj silne skrbi liberalcem. Njihova komanda na magistratu je — fuč!

Ij Kdaj je v Ljubljani ožja volitev? Včeraj »Slov. Nar.« pravi, »da je v Ljubljani računati z ožjo volitvijo posebno takrat, kadar narodnapredna stranka nima magistrata v rokah«. Bolj odkritosrčno »Slov. Narod« ni mogel priznati »liberalnega« magistratnega terorizma in liberalnih nasilstev. Proč z ljudmi, katerih orožje je bilo povsod le nasilstvo proti uslužbencem. Ta terorizem pa je sedaj strt in slobodno naj sedaj zadiha bela Ljubljana!

Ij Cesta ob Gruberjevem kanalu skozi Hrdeckega vas je skrajno potrebna razširjate. Doslej mestni magistrat ljubljanski vkljub opetovano izraženi želji posestnikov tega okraja ni storil ničesar, niti za razširjatev omejene ceste, niti za snaženje. Cesta je tako ozka, da se le s skrajno nevarnostjo srečata dva večja vozova, in vendar se vozi po tej cesti vse seno s težkimi vozovi z barja v Štepanjo vas. Posestniki tega okraja so se sedaj obrnili na shodu do kandidata dr. Gregoriča, naj bi v tej zadevi posredoval na merodajnem mestu. Dr. Gregorič je interveniral pri deželnem odboru, da bi se ta cesta postavila v tak stan, ki bi odgovarjal temu velikemu prometu in tako ustreglo željam prebivalcev tega okraja. Referent v deželnem odboru dr. Lampe je obljubil, da takoj spravi to zadevo pred deželni odbor, ki bo kot nadzorstvena oblast nad občinami ukrenil, da se ta res nujna cestna zadeva vzajemno z mestno občino uredi.

Ij Kako so liberalci računali v Ljubljani? Liberalci so računali, da dobe 13. t. mes. pri državnozbornski volitvi v Ljubljani 300 glasov večine, pa so dobili 300 glasov premalo, torej so se ura-

čunali za 600 glasov! To je strahovit poraz za liberalce. Šteli so menda po Ribnikarjevi matematiki, ki v svoji zahvali »volilcem« v krško-kostanjevsko-mokronoškem okraju pravi, da bo »prihodnjik« gotovo zmagal in vendar ima sedaj naš kandidat v tem okraju za 1158 glasov več večine kot l. 1907. Tako mi na deželi povsod napredujemo, liberalci pa v Ljubljani in kraj-skih mestih povsod nazadujejo! Naprej armada Vseslovenske Ljudske Stranke!

Ij Liberalci — »prijatelji« delavstva. Pred 20 leti je že dr. Gregorič stavil v ljubljanskem občinskem svetu predlog, naj se svota, ki je bila na razpolago iz loterijskega posojila, porabi za zgradbo delavskih hiš. Dvajset let so liberalci spali na tem predlogu. Tako je »delavsko prijateljstvo« liberalcev.

Ij III. redni koncert »Ljubljane« v nedejo 25. t. m. bo posebno zanimiv po instrumentalnih skladbah. Prvič bomo čuli St. Premrlor »Scherzo« in A. Lav-jovčev »Andante« izvajana od »Slov. Filharmonije« pod vodstvom g. kapelnika E. Czajaneka. Poseben sijaj koncertu bodeta pa dali dve točki za čelo, kateri bo izvajal gosp. prof. Karl Klein, član orkestra dunajske dvorne opere. Čuli bomo koncert za čelo s spremljevanjem orkestra od slavnega francoskega skladatelja Saint Saënsa, in »su-ito« najimenitnejšega kontrapunktista nemškega I. S. Bacha. Koncert bo tedaj ne samo v vokalnem, nego tudi v orkestralnem delu vseskozi seriozen, zanimiv ter raznovrsten. Imeli bomo narodno blago, moderne in starejše skladbe domačih in tujih, svetovno-slavnih skladateljev na razpolago, tako, da bo vsaka enoličnost izključena! Zal ne bo nikomur, ki bo prihitel poslušati ta spored na ljudski koncert ob izredno nizkih cenah sedežev in stojšč, kajti prepričal se bo, da »Ljubljana« napreduje kvantitativno in kvalitativno, da zvesta svojemu programu koraka dalje s plamenico prosvete v interesu našega glasbenega življa. Za vse žrtve in ves neobičen trud ter železno vstrajnost svojega zbora ter vsega društvenega delovanja »Ljubljana« upravičeno pričakuje, da jo bo slovensko ljudstvo ob blizu in daleč dne 25. t. m. počastilo in jo z obilnim obiskom navdušilo k nadaljnjemu delu.

Ij Šentpeterski Orel ima redno telovadbo danes ob 8. uri zvečer v telovadnici Ljudskega doma. Novi Orli-telovadci dobrodošli! Na zdar!

Ij Zbor »Ljubljane« ima danes vajo v »Unionu«. Začetek ob pol osmi uri, kar bodi še enkrat opomnjeno, da zamoremo predelati ves spored. — Zborovodja.

Ij Spored procesije sv. Rešnjega Telesa pri sv. Jakobu. Ob 8. uri slovesna sv. maša; precej po sv. maši se začne pomikati sprevod v tem-le redu: I. 1. Gojenci salezijanskega zavoda na Rakovniku s svojo zastavo. 2. Učenci II. mestne deške ljudske šole s svojo zastavo. 3. Dve mali banderi; za njimi učenke mestne osemrazredne dekliške ljudske šole. II. Banderi sv. Florijana; za njim moški in ženske brez sveč. III. Banderi Marijino; za njim Marijina bratovščina. IV. Banderi sv. Jakoba; za njim a) moški s svečami, b) ženske s svečami, c) tretjerednice šentjakobske s svečami. V. a) Katoliško društvo za delavke s svojo zastavo; b) gospodične šentjakobske Marijine kongregacije »Brezmadežne«. VI. Dve mali banderi presv. Rešnjega Telesa; za njima a) dečki in belo oblečene deklice s svečami; b) oddelek vojakov z godbo; c) dvajset že naprej določenih deklic v beli obleki, ki potresajo cvetlice pred Najsvetejšim. VII. Duhovniki s presv. Rešnjim Telesom. a) Dostojanstveniki; b) Marijina kongregacija žalostne Matere Božje; c) drugi oddelek vojakov. — Opomba. Prosim vljudno, da se vsi ravname strogo po tem sporedu, ker drugače ni mogoče vzdržati reda. Kdor išče pri procesiji božjo čast in ne svoje, se bo rad uklonil. Sveče naj se prižgo in ugasnejo zunaj cerkve. Pri prvih treh blagoslovih naj — razven belo oblečenih deklic in deklic — ostanejo vsi v vrsti procesije. Farani šentjakobski, pokažite ta dan s svojo vzgledno in obilno udeležbo ljubezen in spoštovanje do najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa, ki bo šel po naši fari in jo blagoslavljaj!

Ij Procesija v šentpeterski fari se je izvršila v četrtek kar v cerkvi. Udeležili so se je tudi domači »Orli«, Zveza Orlov in zastopniki iz okolice. Udeležil se je tudi dež. odbornik dr. Pegan v Orlovskem kroju. — Zadnji blagoslov bi bil letos na Hrvaškem trgu, kjer je gospa Ana Dermastia dala nalašč za to napraviti prenesljivo kapelico. Z lepim prostorom bo občinstvu gotovo ustrezno.

Ij Imenovanje. Tajnik tukajšnje tobačne tovarne, Leopold Zellich, je predstavljen k generalnemu ravnateljstvu tobačne režije na Dunaju.

Ij Pešpot k planinski restavraciji v Kamniški Bistrici zavarovana je sedaj tudi pred galerijami z železno ograjo, tako da je ta priljubljena promenadna pot ob bistriškem »Vintgarju« poploma brez vsake nevarnosti, dočim je bilo treba poprej, posebno ponoči nekoliko opreznosti.

Ij Umrli so v Ljubljani: Terezija Štritar, rejenka, 8 mesecev. — Anton Renko, lajnar, 56 let. — Adolf Majer, sin kleparskega delovodje, 5 ur. — Katarina Močnik, bivša branjevka, 84 let. — Josip Končina, trg. hlapec, 25 let. — Karol Pauscher, trg. sodrnik, 39 let. — Jakob Kavčič, čevljar, 72 let.

Ij Ljubljancan ponesrečil pri groznem viharju v Trstu. Naš dopisnik v Trstu je včeraj poročal v »Slovenec«, kako so morski valovi pograbilili njegovega prijatelja, ko ju je presenetil vihar, in kako so morski valovi vzeli prijatelja izpred njegovih oči. Ta ponesrečenec je Rudolf Mate, sin tukajšnjega črevljarskega mojstra, uradnik v Trstu. Včeraj zjutraj ob 7. uri so ga rešili vsega onemoglega na sred morja na nekem hrodu. Sedaj leži na svojem tržaškem domu ves onemogel in je v rokah dveh zdravnikov. Pretresel se je drob in sploh ves život, upati pa je, da bo mlado življenje vse to premagalo.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval preč. g. Ivan Lavrenčič, dekan in deželni poslanec v Kamniku, 25 K. Bog povrni!

Ij Najdeno. Avgust Ropič, c. kr. poštni sluga, je našel ženski denžnik na Dunajski cesti na tiru električne železnice. Dobi se na Poljanski cesti št. 60.

Ij Ubegla prisiljenca. Od dela pri Tönniesu sta pobegnili prisiljenca Iv. Šuligoj, rojen 1888 v Rakitniku pri Gorici in Alojzij Jevšček, rojen 1888 v Gorici. Oba sta po poklicu dninarja.

Ij Ustanova za veterance. Kranjska železna vlada razglašala: Dne 18. avgusta 1911 kot na Najvišji rojstni dan Nj. Vel. cesarja Franca Jožefa I. se bodo razdelile prvič obresti »ubožne in invalidske ustanove razpuščenega kranjskega vojaškega veteranskega društva« v znesku 758 K 50 h. Pravico do njih imajo za leto 1911: 1. ubogi člani razpuščenega kranjskega vojaškega društva v Ljubljani, odnosno njih vdove; 2. če sploh ni takih prosičev, pred sovranskim invalidni postali, v kako kranjsko občino pristojni vojaki. Prošojam za obdaritev iz te ustanove je priložiti rojstni (krstni) list, od pristojnega župnega, odnosno občinskega urada napravljeno navrstveno in ubožno spričevalo, iz kojega zadnjega se dajo priložne, imovinske in rodbinske razmere natanko posneti, kakor domovinski list, nadalje tudi dokazilo, da je bil prosilec, odnosno soproj prosiлке član razpuščenega kranjskega vojaškega veteranskega društva v Ljubljani, ali da je postal pred sovranskim invalid. — Koleka proste prošnje je vložiti potom političnega okrajnega oblastva bivališča (okrajno glavarstvo, odnosno mestni magistrat v Ljubljani) najkasneje do 15. julija 1911. Prepozno ali ne na predloženo način vložene kakor pomanjkljivo opremljene prošnje se ne upoštevajo.

ČEŠKA AGRARNA STRANKA je izključila dr. Zahradnika, Kotlaša in Maseneca, ker so kandidirali proti uradni kandidatu.

STRAH PORTUGALSKIH REPUBLICANOV.

Portugalski nasilneži so strašno boje, da bi jih ne zapodili monarhisti. Notranji minister je nadzoroval mejo, ker se boji napada monarhistov, ki se zbirajo na Španskem. Na postajah Pontivedra in Orense je oblast zaplenila pet vagonov, ki so vozili puške, municijo in brzostrelne puške portugalskim monarhistom. Vsakega, ki se zdi republikanom kolikaj sumljiv, takoj zapro. Poroča se, da se je v Chavesu proklamirala monarhistična revolucija, pri čemur je vojaška posadka ubila svojega višjega poveljnika. V Bragi so monarhisti napadli neko republikansko uredništvo.

Z BALKANA. Turki se sramujejo. — Črnogorske pritožbe. — Sultan v Makedoniji. Turki se sramujejo, ker so njih vojski poškodovali več cerkva, morili ženske in otroke. Poslužili so se zato

že popolnoma izrabljenega sredstva: dementija in taje vse, kar je izvedel svet o turških grozodejstvih. Vstajam očitajo, da so nekemu turškemu vojaku iztaknili oči. — Črnogorska vlada se je pritožila, ker so zasedli Turki Jezero, dasi ga smatrajo Črnogorci za svojo last, kakor tudi, ker so zgradili Turki ob črnogorski meji dve utrdbi in zažgali dva gozda. Črnogorci zahtevajo, da umaknejo Turki vojake z Jezera in da porušijo utrdbi. — Sultan se je pripeljal v Prištino. Mesto je prenapolnjeno. Došlo je do 15.000 Albancev v mesto. Sultanu se pokloni tudi deputacija bosenskohercegovaških veljakov.

3000 RUSKIH DIJAKOV BREZ PREISKAVE RELEGIRANIH.

Ruski naučni minister je odredil, da se vse vseučilišnike, ki so l. 1905. in l. 1906. svoje študije pričeli in jih niso končali, relegira. Tako je bilo relegiranih 3000 ruskih vseučiliščnikov.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLITVE V DALMACIJI.

Zader, 17. junija. V imotskem okraju je bil včeraj izvoljen hrvaški pravaš prof. Virgil Perić. Na otokih je bil izvoljen dosedanjí poslanec »Hrvatske stranke« poslanec dr. Tresić Pavičič. Doslej so od hrvaških mandatov v Dalmaciji dva mandata hrvaških pravašev, en mandat v Spljetu hrvaških svobodomislicev, dva mandata »Hrvatske stranke«. Pri ožji volitvi v Zadru bo zmagal vodja stranke prava Prodan. V ponedeljek 19. t. m. se volitve nadaljujejo.

Kotor, 17. junija. V tukajšnjem srbskem volilnem okraju je izvoljen Srb Vukotić.

OŽJE VOLITVE V GOR. AVSTRIJI IN NA SOLNOGRAŠKEM.

Linc, 17. junija. Za ožje volitve v Gor. Avstriji in na Solnograškem so sklenili kompromis krščanski socialci in socialni demokratje proti liberalcem.

SOCIALNI DEMOKRATJE IN OŽJE VOLITVE V ISTRI.

Trst, 17. junija. Vodstvo socialno-demokratske stranke je izdalo za ožje volitev v Istri parolo: Vzdržati se volitev. Tržaški liberalci so silno hudi.

KRVAV VOLIVNI BOJ NA KRASU.

Trst, 17. junija. Včeraj so pripeljali v bolnišnico 18letnega Ivana Abrama iz Kobljeglave na Krasu, kateri je v strankarskem prepiru dobil grozne rane v trebuh. Operacija se je posrečila.

PRIBLIŽNA ŠKODA NA PARNIKIH V TRSTU.

Trst, 17. junija. Poškodbe Lloydovih parnikov ceni glavni ravnatelj Frankfurter na 250.000 K, dubrovniška parobrodna družba 53.000 K, Dalmacija 8000 K, Istra-Trst 3600 K. Škoda na parniku »Miramar« znaša 10.000 K; parnik začnejo takoj popravljati v Tržiču. — »Andromeda« je poškodovana za 50.000 kron. Danes začnejo ceniti poškodbe jadrnic.

AVSTRIJSKA VLADA POSREDUJE ZA MIR NA BALKANU.

Dunaj, 17. junija. Avstrijska vlada je storila korake na Cetinju, naj črnogorska vlada pomirjevalno vpliva na Albance. Iste korake bodeta storili Nemčija in Italija.

BURNI PRIZORI V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 17. junija. Pri debati o proračunu naučnega ministrstva sta se sprla poslanec Geza Polonyi in govornik Kelemet. Polonyi je vpil, da ne pusti blatiti umrlega očeta in da bo z nasprotnikom izven zbornice obračunal. Kelemet je poslal Polonyju sekundante.

SAMOMOR V OSJEKU. Osjek, 17. junija. Tu je izvršil samomor bogati trgovec s svinjami F. Rottmanu.

ARETACIJE NA PORTUGALSKEM. Lizbona, 17. junija. Don Salasanao, reprezentant pretendenta dona Miguela, je aretiran.

MOHAMEDANSKA DEPUTACIJA IZ BOSNE PRI SULTANU.

Solun, 17. junija. Pri sultanu se je oglasila deputacija 100 Mohamedancev iz Bosne. Pozdravili so ga kot vrhovnega poglavarja izloma. V deputaciji je bil samo en član bosanskega sabora.

NOVA IZNAJDBA ZA LETALNE STROJE.

Rim, 17. junija. »Giornale d'Italia« poroča, da je poročnik Romani iznašel nov letalni stroj, kjer je nevarnost pred padcem izključena.

MORNARIŠKA STAVKA.

London, 17. junija. Mornariška stavka se ne širi in bo skoro gotovo propadla sama ob sebi.

VIHAR V RUSIJI.

Riga, 17. junija. Tu je besnel velik orkan, ki je poškodoval mnogo ladij.

Razne stvari.

V Krkonoših od včeraj ponoči močno sneži.

Avstrijski tobačni izdelki v Nemčiji. Avstrijska glavna tobačna zaloga v Monakovem izjavlja, da ostanejo cene avstrijskim cigaretam in smokam, ki se v Avstriji s 1. julijem zvišajo, v Nemčiji še nadalje iste.

Mesarska razstava. Zveza mesarjev na Ogrskem priredi letos ob priliki svojega kongresa razstavo mesarskih izdelkov v Budimpešti, ki obeta biti zelo zanimiva.

Dan hočejo podaljšati. Skoro v vseh deželah na svetu je navada, da prično javno življenje v jutranjih urah primeroma zelo pozno ter ga raztegnejo do pozne večerne ure. Le v pretežno poljedelskih pokrajinah opravljajo dnevno delo od solnčnega vzhoda do zahoda. V večini dežel pa ni »sreda« dneva opoldanska ura, ko stoji solnce najvišje, ampak znatno pozneje, in začetek pravega nočnega počitka se prične v velikih mestih nekako o polnoči. Medtem ko se za umetno razsvetljavo stanovanj, cest in javnih prostorov v večernih urah izdajo vsako leto stotine milijonov, dnevna svetloba v jutranjih urah poletnih mesecev skoro nikomur ni v prid. In vendar uči znanost, kolikega pomena je za ljudsko zdravje dnevna luč in solnčna svetloba itd. Ne poraba svetlih jutranjih ur pomenja zapravljanje zdravja. Da bi se v tem oziru kaj zboljšalo, predlaga Anglež mr. Willet, naj se ure pomaknejo v aprilu za 60 minut naprej, v septembru pa zopet nazaj. Ako se za vse javno življenje v trgovini, prometu, v šolah, gledališčih itd. ohrani isti čas kot navadno, bi na ta način pridobili čelo uro dnevne svetlobe. Ta žensialna ideja je dala povod tozadevnemu zakonskemu načrtu, s katerim se sedaj pečajo postavodajalni zastopi na Angleškem in ki bo bržkone tudi sprejet, ker je ljudstvo in vlada tej novi misli splošno naklonjeno. Prehod iz normalnega časa v takozvani »poletni čas« bi se izvršil na ta način, da bi vnoči na 1. aprila odpadla ura od 2. do 3. ponoči, tako da bi se ure ob dveh naravnavaile na tri. Povratek k normalnemu času pa bi se zgodil s tem, da bi se v noči od 30. septembra na 1. oktobra pomaknile ure od 3. na 2. nazaj. Kot prednost je novosti navajajo, da bi se s tem prihranilo kakih 50 milijonov kron na izdatkih za umetno razsvetljavo; nadalje bi pridobili tudi delovni sloji po končanem dnevnem delu eno uro dnevne svetlobe, ki bi jo lažje porabili za oddih in bivanje na prostem. S tem bi se tudi dvignil promet na električnih in drugih železnicah; železniške nesreče, ki se jih največ zgodi pri umetni svetlobi, bi se zmanjšale, pijančevanje, ki ga najbolj pospešujejo dolgi večeri bi se omejilo. Igralni in športni prostori na prostem, ki se sedaj rabijo samo v prostih dneh, bi se poleti lahko uporabljali vsak dan, vsa trgovska podjetja, ki delajo še pozno zvečer, bi prihranila eno uro umetne razsvetljave, za higijeno oči pa bi bilo delo pri naravni namesto pri umetni luči velikega pomena. Proti zakonskemu načrtu so samo plinova in električna podjetja, ker se boje manjših dohodkov in pa gledališča, ki se boje manjšega obiska.

Izvoz perutnine in jaje iz Hrvaške in Slavonije raste od leta do leta, dasi osrednja gospodarska uprava podpira to panogo le z 5000 K letno. Kako koristna je ta, sicer neznatna vejica narodnega gospodarstva, kažejo številke. Izvozilo se je leta 1906. 1.915.213 kg, leta 1907. 1.879.996 kg, leta 1908. 1 milijon 967.191 kg in leta 1909. 2.139.411 kg. Ako se kilogram računa po 1 K, tedaj je znašal skupiček leta 1909. cela dva milijona 139.411 K, kar je lepa svota. Razven tega se je izvozilo jaje: l. 1906. 6.039.226 kg in leta 1909. pa 9.886.113 kg; po 60 vin. za kilogram računano znašajo dohodki leta 1909. 5.931.678 K. Po

aventičnih podatkih železnic so torej Hrvatske leta 1909. dobil iz perutnin. stva skupaj 8 milijonov 071.089 K.

Ropar pomotoma zadavil lastnega sina. Iz Budimpešte poročajo: Juon Vlad se je peljal s svojim sinom Togyrom s semnja v Bilek. Med potoma ju (Dalje na 9. strani.)

NESTLÉ-jeva moka za otroke

Priznato redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne želodce
Otvoruje in odstranjuje otročjo drisko in bluvaje, črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

IZZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. junija.

Pšenica za oktober 1911	11.73
Rž za oktober 1911	9.24
Oves za oktober 1911	8.06
Koruzza za julij 1911	7.03
Koruzza za avgust 1911	7.16

Na vrhuncu

AVTOMOBILI MODELI 1911

Laurin & Klement

akc. dr.

Mladaboleslav

Zastopnika:

Nikodem & Wetzka, Gradec.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“, nego izrecno

MAGGI-jeve kocke

à 5 h

kajti te so

1794

najboljše!

Samo prave z imenom MAGGI in

varstveno znamko

zvezdo s križem.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali svinim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo kreplivo. (VIII.)

Izvirke: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih apotekarskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zalege pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452-49

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška varstvena znamka

„IKO“

Čimžastoj in poštine prošja

napadejo tolovaji, ki so s sekiro ubili kmeta. Preklali so mu glavo. Togyer je pobegnil ter se skril v neki koči pri neki stari ženski. Čez nekoliko časa je začul v sosednji sobi razgovor in v svojo grozo je spoznal, da je prišel v hišo očetovega morilca, ki je pravil starki, da ni našel pri ubitem nobenega denarja, ki ga bržkone mora imeti sin. Togyer je pobegnil, ko je to čul, skozi okno ter šel iskat orožnike. Ti so prišli ravno, ko je ropar v mnenju, da ima pred seboj begunca, zadavil svoje ga lastnega sina. Morilca so aretovali.

Nov komet v letu 1911 je Zlata repata zvezda, ki je znak tkanin, ki se prodajajo v korist obmejnim Slovincem. Tovarniška zaloga »Hermes«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Redka požrtvovalnost. V Barryju se je pred dnevi dogodil slučaj, ki nam kaže redko požrtvovalnost ljudi v najlepši luči. Nek sedemletni otrok je dobil hude opekline ter so ga prenesli v sanatorij. Zdravniki so izjavili, da more ostati pri življenju le, ako se mu oni del kože, ki mu je manjkal, nadomesti s koščkom kože živega človeka. Neka redovnica usmiljenka, ki je bila v sanatoriju, se je sama ponudila doprinese to žrtev, samo da reši otroka. Njej so zdravniki odrezali kos kože in ga prišli otroku na ranjeno mesto, ki je vsled tega ostal pri življenju. Taki primeri požrtvovalnosti so pač redki.

SPOR MED BULGARSKIM CARJEM IN MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM.

»Politika« poroča iz Sofije, da sta se car Ferdinand in ministrski predsednik Gešov hudo sprla, ker se Gešov jezi, da je car obiskal našega cesarja, češ, da se premalo ozira na Turčijo.

XXVIII. državna loterija. Dne 22. junija t. l. se vrši srečkanje XXVIII. državne loterije za vojaške dobrodelne namene, ki vsebuje 21.135 dobitkov v skupnem znesku 620.000 K. Glavni dobitek znaša 200.000 K. Srečke se dobe, kolikor je še zaloge, po 4 K v loterijskih kolekturah, tobakarnah, menjalnicah itd. Glej oglas.

IZJAVA.

Dobil sem v roke izrezek »Jutra« z dne 16. junija 1911, v katerem se najpogledje napada moje osebo. Na ta grdi in lažnjivi napad izjavljam podpisani:

Ves napad od prve do zadnje črke je infamna laž in sumničenje najnižje vrste. Dopisnika, ki tako rad napada moje osebo, pozivljam, naj se podpiše pod svinjarijo svoje umazane domišljije, da se vidi v pred sodiščem. Dokler tega ne stori, ga imenujem javno podlega lažnika in falota.

V Ljubljani, 17. junija 1911.

Janko Barle, mestni župnik.

Ravnatelj »Zadružne Zveze« in »Deželne banke« Gjurjo Rašica in soproga Virginija Rašica javljata pretužno vest, da je bil njun iskreno ljubljeni angelček

Ivo

danes zjutraj ob pol 6. uri sprejet med nebeške kraljice.

Pogreb iskreno ljubljenega sinčka se vrši jutri v nedeljo dne 18. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 32 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 17. junija 1911.

1896

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
16	9. zveč.	740,4	13,4	sl. jz.ah.	jasno	
17	7. zjut.	739,6	10,8	sr. svzh.	jasno	0,0
	2 pop.	737,9	21,9	p. m. jug.		
Srednja večerajnja temp. 14,0° norm. 17,9°.						

Tehnični učni zavod

po vzorcu tehnični šol Nemčije
za stroj. obr. in elektrotehn., kurjavo in zračbo, železobet. Vstop: Jan., apr., jul., okt. Ravnat.: profesor Graf in inženir Lohmar.

Loedenbach na Labi.

„MIWA“

je edini

varnostni brilni aparat

ki je rešil vprašanje pravilnega nastavljanja klinje s pregibnostjo v zgibu.

Brez pregibne klinje ni mogoče britve pravilno nastaviti na lice.

„MIWA“ deluje nedosežno in prekaša vse druge sisteme.

Brilni aparat »MIWA« stane s posnemačnim aparatom in 10 klinjami vred K 24.—.

Zaloga za mesto:

Ant. Krisper, dalje Br. Hlaucka in vse tozadevne trgovine.

1117

Vodne elevatorje

(črpalnice na vrtilo)

za vodnjake kakor tudi črpalnice na vodo za ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin izdeluje najceneje

1888

I. K. Rudolf
c. in kr. dvorni založnik v Plznu.

Due stanovanji

s tremi in štirimi sobami in pritliklami se oddasti za avgust na Poljanski cesti št. 6.

1897

Redka prilika! Zelo dober, kratek

glasovir

se po ceni prodaja na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega c. 2, I. nadstr.

LOKALI ZA KAVARNO

zelo pripravi; na ugodnem prostoru, z velikim prostorom za vrt, se oddajo. Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

1895

RESTAURACIJO

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovem življenjepismu. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champoll. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
9. zvezek: **Kacjanar.** Anton Medved. Tragedija v petih delih. K 1-40, vezano K 2-40.
10. zvezek: **Roma.** Silvino Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
11. zvezek: **Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
12. zvezek: **Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovalec.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavl.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristosove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

Splošno priljubljeni ljudski pisatelji nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam pred očuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec, Kako sem se jaz likal.** I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: **Dolžan, Iz dnevnika malega poredneža.** K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard, Dekle z biseri.** K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinsko obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za ožer tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger: dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odrede ljudske in diletanške značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek: se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorjé mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.)

— 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.)

— 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri »zlati goski«. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Čita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedica ali boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice, Marijin otrok.) K —80.

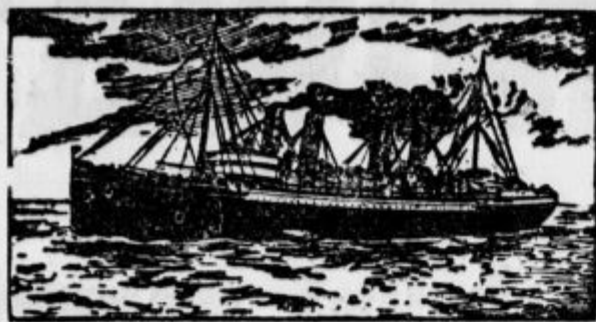
14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni »Ilirija« v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. ::

Naročila se točno izvršujejo. ::

Cenik s podobami zastoj in franko. 48

Najcenejša zaloga. ::

Cene brez konkurence.

Lekarnarja A. THIERRY-JA BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer der Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rastatt-Sauerbrunn.

Vsako ponarejanje in razprodajanje drugega balzama s prevar. znamkami se sodnijsko zasleduje in strogo kaznuje. — Nedosežen v učinku pri vseh boleznih dihalnih organov, kašlju, želodčnih težkočah, hripavosti, kataru, prsnih boleznih, pljučnih boleznih, posebno pri influenci, želodčnih težkočah, vnetju jeter in vranice, pomanjkanju teka, slabi prebavi, zaprtju, zobobolu in boleznih v ustih, trganju v udih, ranah, prischih itd. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. Thierry-ja edino pristno CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanesljivo učinkujoče pri prischih, ranah, ranitvah, vnetju, izpuščajih, odstrani vse napake, ki so se napravile na telesu in napravi bolečine vzbujajoče operacije nepotrebne. Učinkujoče pri se tako starih ranah itd. 2 lončka K 3.—60.

Dobi se skoro v vseh lekarnah. Na debelo v medic.-droger. trgovinah.

Glavna zaloga: Lekarna pri angelju ADOLFA THIERRY v Pregradi pri Rogaški Slatini,

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, strobne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje in firnež

Emajlne glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Stedilno voščilo za pode priznano najboljšo

Suhe kemične, prstene in rudninske barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike !

Zahtevajte cenike !

Tovarna za stroje Andritz akc. dr. Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škripce in transmisije najmodernejshe vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

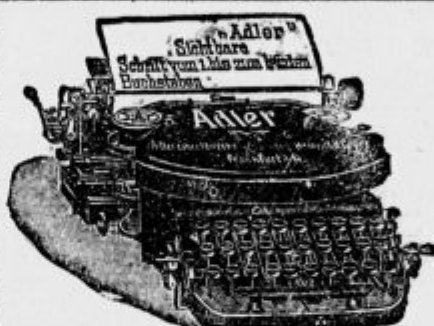
umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

LJUBLJANA

ALFONZ BREZNIK

3464 (1)

Kongresni trg št. 13

Največja, najstar. in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasb. orodja, kakor: violon, ceter, kitar, tamburic, harmonik, klavirnet itd., najbolj. strun (tudi Weichfeld) ter muzikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „pofelnju“ ter si na najugodn. način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma „Klavirjev Czapka, Hörl & Heitzmann, Stelzhammer in Rösler ter Hörögel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam je jaz izključno edini te znamenite instrumente v največji zalogi in izbiri. 10letno pismono jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji s najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnina.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston. je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Samland“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“, „Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpom in New-Yorkom, so značajnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenjena kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tiserju“ 188 (52-1)

Grafenauer: Zgodovina novejšega slovenskega slovstva, II. del. — Doba rodnega prebujenja leta 1848—1868. Občutno pogrešani in tako težko čakovani drugi del Grafenauerjeve povstvene zgodovine je skoro dotiskano izide koncem prihodnjega tedna. Ta je gotovo najbolj veselo podpisano založništvo samo, ker se je moralo slej dan za dnem izgovarjati in vse-ransko opravičevati; prihajalo je mreč vsaki dan nešteto vprašanj po ritem delu.

Vešči bralec pa bo, ko bo prebiral knjigo, ki obsega okrog 480 strani, takoj že sam izprevidel, da ima v roki to, ki je zahtevalo preobilo študij in romnega duševnega truda in napora; poleg tega je bilo pa tudi tehnično delo samoposebi precej zamudno in je potrebovalo dokaj časa.

Pričujoči drugi del obravnava dobo rodnega prebujenja — ali kakor smo tudi navajeni zvati — Bleiweisovo dobo, eno najzanimivejših razdobjih v našem narodnem, kulturnem in slovenskem življenju.

Boj za biti ali nebiti v narodnem življenju je glavni znak te dobe in ta boj je bil svoj pečat tudi književnosti, redvsem pa naziranj o slovsu in njegovih nalogah.

Celo delo je razdeljeno tako-le: Po-iti in kulturni pregled; slovstvene zmere; starejši pisateljski rod; začetki novega časa; Fr. Levstik, Simonenko in mlajši pisateljski rod; kratak pregled znanstvene proge.

II. del bo gotovo še bolj kakor I. del vzbudil vseobče zanimanje ter bo dobro došel vsem Slovencem, ki se žele podrobneje seznaniti in natančneje poučiti to zanimivo dobo našega slova.

Knjiga bo na razpolago broširana v celotno platno vezana. Ker dragocene knjige podpisano založništvo ne bo pošljalo na ogled, naj blagovolijo p. n. naročniki pravočasno prijaviti svoja naročila, katera sprejema:

URA z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-aneruro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3letno pisemnim jamstvom. Pri nakupu 2 kosov na K 5-50, 5 kos. K 9.—. Pošilja proti povzetju prusko-šlezijska izvozna tvrdka

H. Gelb, Krakow 340.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

SINGER „66“
Šivalni stroj 20. stoletja
Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana	Kranj	Kočevje	Novo mesto
Sv. Petra cesta 4.	Glavni trg 53.	Glavni trg 79.	Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezanje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

St. 10419

Razpis.

Za zgradbo vodovoda v vasi Koprivnik, politični okraj Kočevje na 16.691.37 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopodajoče ponudbe z napodjo enotnih cen proračuna naj se predložijo

do 1. julija t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda v vasi Koprivnik“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu za znesek 5 K 60 h.

1882

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 14. junija 1911.

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloge kameninastega blaga in samotne opeke.

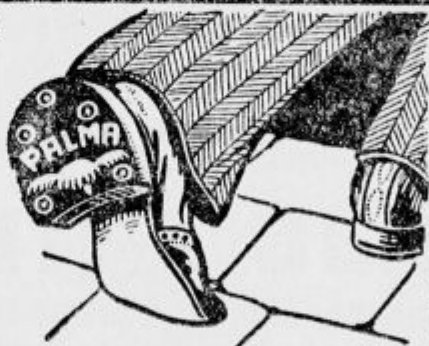
Vsa dela so solidno in strokovinjsko izvedena. Cene najnižje. Jamstvo. Zastopstvo svadov patent „Thru!“

Nosim

in kupujem

samo pristne

Palma-gumijeve pete!

1823

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice. Akuratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopeli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Prospekte in poasnila daje brezplačno
1421 8 zdraviliška uprava.

CYCLES
KINTA
KCL

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.

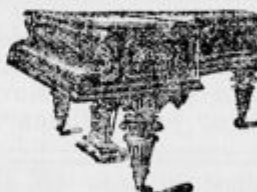
Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Špecialna trgovina s kolesi in posameznimi deli.

Izposojevanje koles.

G. F. Jurásek

proti in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana

Poljanska cesta 131

Prodajam in posojujem glasovirje, pianine in harmonije izključno le iz najslovičitejših tovarov neprekosljivi po kakovosti glasu. Solidne cene! Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Za vsak pri meni kupljen instrument jamčim pism. 10 let. Stare glasovirje vzamem v račun po najvišjih cenah. Uglaševanja izvršujem spec. sam osebno, brez pomagala ali posredovalca, ter vsa popravila te stroke. Glasbeni Matici in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje edino le

koncesionirana tvrdka Jurásek.

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerno. — Solidna in re-

elna postrežba. Popravila točno.

2714

Malo

reklame

Veliko

izbire

Fr. Mally & dr. parna opekarna

1720

v Srednjih Gameljnih

pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2

priporoča svojo izborno zarezano strešno (falc) in zidno opeko na stroj v vsaki množini.

365 (35)

Svoj izdelek **ostro žgane**

strojne, zidne in zarezane strešne

OPEKE prve vrste
priporoča **J. Knez v Ljubljani.**

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

Nizke

cene.

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mesni trg 10

≡ Stavbeno podjetje in tehniška pisarna ≡
Izdeluje načrte pod najkulantnejšimi pogoji

G. Rumpel, Ing., Dunaj
Filipka Ljubljana, Mišerjeva ul. št. 7.
508 Jstopnik Ing. R. Podkrajšek

**Vodovodi, centralne kur-
jave, kanalizacije i. t. d.**

Prostorni lokali

v bližini južnega kolodvora pripravi
za delavnice in s prostorom za pisarno
(event. kot skladišče) se oddajo.
Natančnejše v Slomškovi ulici
št. 3. I., levo. 1732

Najstarejša slovenska tverka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfve ul. 4

si usojajo javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu,
da izdeluje natančno po naročilu in predpisih
vsakovrstne bandere, baldahine, plašče,
kazule, pluvijale, dalmatike, velume,
albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse
kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter
po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi
naročila na vezenje, prenavljanje stare
obleke ter sploh vsa popravila.

Agostinjsko blago in najpoštenjeje postrežbo, pros. da se pri
naročilih izvoli skrajni na prvo domačo tverko. 26-1

Hišina

izobražena, pridna, poštena in šivanja
zmožna ter z dobrimi izpričevali se
tako sprejme v stalno službo. Naslov
pove uprava „Slovenca“ pod „Hišina“.

Dva nova Seifert-biljarda

1247

**Novo urejena
kavarna Central**

So. Petra nasip št. 37
navadno vso noč odprta.

Z odličnim velespoštovanjem
Štefan Miholič.

Dva nova Seifert-biljarda

1500 litrov jabolčnika

od 56 litrov naprej prodaja po 28 vinar-
jev liter Ivan Kovič, Laze pošta Dol
pri Ljubljani. 1833

KONJAK

891

star, pristen destilat dalmatinskega vina
je najboljši sredstvo za slabotne in
rekonvalescente. - Dobi se edino pri
tverki:
Br. Novaković, Ljubljana.

Sprejme se v službo pošena 1870

ženska v prodajalno

mešanega blaga ki je v tej stroki izučena, v starosti
28-40 let z nekoliko kavcije; plačilo po dogovoru.
Josip Simec, Osilnica, (Dolenjsko ob Kulpi).

A. BERTNOLD

fotografski umetni zavod,
Ljubljana, Sodna ulica št. 11

se priporoča za vsa fotografska
dela v znani najboljši izvršitvi

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpeljač strel-
vodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Slomškova ulica 3 in 10
in Poljanska cesta 8.

Priporoča se prečistiti duhovščini za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
škriljem z

asbest-cementnim škriljem (Eternit) patent Hatschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto. 658

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.

**Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -**

50 52-1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter za-
prisiženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfve ulica št. 3.

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor!

Prevzame se stara,
dobro upeljana
mešana trgovina

v večjem kraju na Slovenskem; na-
tančne podatke, koliko prometa, koliko
zaloge in plačilni pogoji, naj se po-
šljejo na upravnštvo pod »Trgovec 101«.

Oblastveno autorizirani in zapriseženi

Geometer Lisec

Ljubljana, Sodna ulica št. 3

prevzema vse

zemljemerske zadeve

pri najhitrejši izdelavi in pri
najnižji ceni. 953

Pod ugodnimi pogoji se prodaja
še šest let davka prosta,
dobro obrestujoča delavska
s štiri stanovanji in lepim sadnim in ze-
lenjadnim ograjenim vrtom. Pojasnila daje
gospa J. Bergant v Rožni dolini št. 178

hiša
5 minut od kolodvora Vižmarje,
s hlevom in velikim ograjenim
vrtom, z napelanim vodovodom,
kjer bi se tudi lahko z malimi stroški
napeljala električna razsvetljava, je pri-
pravna posebno za kakega obrtnika ali
pa prodajalno. — Pojasnila daje Gregor
Podrekar, Vižmarje št. 61. 1778

Izprašan optik

Fr. P. Zajec Ljubljana,
Stari trg 26

priporoča veliko zalogo očal, ščipalcev,
toplomerjev, barometrov ter vse optične
izdelke.

Očala in ščipalci po zdravniškem receptu.

Popravila se izvršujejo dobro in ceno.

Ceniki brezplačno. 971

Prostovoljna dražba

Iz proste roke se prodaja

veliko posestvi

na jako lepem prostoru ob progi
lenjske železnice, oddaljeno 5 minut
postaje Mirnapeč, obstoječe iz zida
hiše ter s popolnim gospodarskim
slopjem, katero se nahaja v popolno
dobrem stanu. Zraven se nahaja
nasajen z raznim žlahtnim in bolj
sadnim drevjem. K posestvu pripa-
8 delov gozda, 3 pašniki in njive
70 mernikov posestve. Kupec, ki skup-
kupi, ima samo polovico plačati tak
in drugo ostane lahko vknjiženo.

Natančni pogoji se izvedo na 18
mesta in tudi pri Janezu Saje-tu, 18
sestniku v Malenski vasi št. 12, po
Mirnapeč, Dolenjsko. 1841

Pozor!

Najnovejši
in najfinejši
pletilni stroj
za jopice, - - -
- nogavice itd.
nudi vsakomur

dober in trajen zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja

za Kranjsko, Primorsko itd.:

Franc Kos, Ljubljana, Sodna ulica 3

mehanična industrija pletenja modne kontekcije.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Proda se iz proste roke v lepe
prijaznem kraju poleg farne cerkve
velike tovarne na Gorenjskem
hiša z vso zalogo mešanega blaga
ter zalogo in opravo za pekovo ob-
Proda se po dogovoru tudi na obroko
Pojasnila daje iz prijaznosti Luka S-
nica, trgovec, Šmarje p. Sevnici ob Sav-

: Pristno brnsko blago :

za pomladansko in poletno sezono 1911.

Kupon 1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
3-10 metr. dolg, 1 kupon 12 kron
za kompletno 1 kupon 15 kron
moško obleko 1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 18 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor
tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana 967 (40)

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tverdi Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalne,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
najskrbneje, natančno po vzorcu.

Proda se v St. Vidu

griček

nasproti cerkve s hišico in oralom sveta,
sadnim drevjem in gozdom. Cena 3800
Več se izve pri upravi »Slovenca«. 1321

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.

Ljubljana, Stritarjeva ul.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dohodov, Gablonze, N. Bratislava, Krakov, Litomerice,
Moravski Zumberg, Měding, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvetava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.